

Digitized by the Internet Archive
in 2013

(3)

DAIN

A CHOMHÁDH CRABHUIDH,

LE

SEUMAS MACGRHIOGAIR,

SEARMONAICH AN T-SOISGEIL 'AN AMERICA MU THUATH.

GLASCHU:

*Clo-bhuailte le Eoin Graham & Co. 136, Trongate.
AGUS R' AN REIC LE M. OGLE.*

1825.

— 1 —

ПОДАЧА ВОДЫ И ГИДРОСИСТЕМЫ

DAIN

A CHOMHNADH CRABHADH, &c.

SUIM AN LAGHA.

Do'n Ard Thighearn do Dhia bheir thu gràdh,
Bheir thu dha e le d' anam gu léir,
Le do chridhe, 's le d' inntinn gu slàn;
Is do d' choimhearsnach gràdh mar dhuit féin.

NA DEICH FAINTEAN.

- 'Smi do Dhia, is do Thighearna treun,
Thug amach thu o Eiphit nan tràill.
1. Na biodh agad Dia eil' ach mi fein;
2. Is na sleuchd-sa do Iomhaigh gu brath.
3. Ainm an Tighearn do Dhia cuir an suim;
4. Agus cuimhnich an t-sabaid le tlachd.
5. Thoir do d' pharantaibh urram, is gràdh;
6. 'S cum do lamhan o mhort, is o chreach.
7. Seachain adhaltras, cuirp agus cridh;
8. Is na sintear do lamh chum na braid;
9. Dean an fhirinn, is seachain a bhreug;
10. Na bi sanntach, ach rèidh ri do staid.

MOLADH AN LAGHA.

Thugadh lagh leis an Triath dhuinn, d'ar riaghlaadh o thus;
Lagh nam buadhanna ciatach, gun fhiaradh, gun lùb:
Lagh bhios seasmhach gu siorruidh, gun chrioch air a chaoi;
Lagh do ainglibh an Triath, is do dhiabhlaibh fuidh chlaoi.

Chaidh an lagh ud a sgriobhadh, le fìrinn gun bheud,
 Ann an cridh ar ceud sinnsir, 's bha 'inntinn d'a
 reir;
 Gus an d'ith e am meas ud, gun mheas aig air fein,
 Rinn an cumhnant a bhristeadh, 'sthug sgrios oirn gu
 leir.

Sud an lagh theid a sgriobhadh, gu dileas gach ial,
 Ann an cridh gach uil fhirein tha'n siocaint ri Dia;
 Leis an deadh spiorad ghrasmhor nach failnich an cùis
 Leis nach trèigear gu brath iad, 'snach fag iad air chùl.
 Sud an lagh a bha 'n airnibh an t-Slanuighir ghleusd,
 Nuair a ghabh e ar nadur, 's a thain' e gu 'r feum
 Fad a lathan do chleachd e an reachd ud gu dlu;
 Bi toil 'Athar a thlachd, is bha 'bheachd oirre dùr.
 Thubhairt Daibhidh; 'se 's priseil na miltean de 'n 'or,
 'S cha-neil mil as na ciribh n'as milse ri h-òl *
 'Se bu thlachd, 's bu thoil-inntinn gu cinnteach do
 Phol,

Nuaир a threig e am milltear, 's a phill e ri coir †
 Na h-Abstoil, 's na Faidhean ta ard ann an gloir,
 'Se an aiteas gu brath e, an gradh, is an deoin:
 Tha na h-aingil ro ghlormhor lan sòlais d' a thaobh,
 'Se an aoibhneas ro mhòr e, an ceol, is an gaol.

'S cian man toill e bonn mi-chliu ged dhìt e na daoí,
 'S ged nach bi aca sith ris, 'nan inntinn a chaoi:
 Oir is ammic le meairleach bhi 'n gradh air an reachd,
 Rinn a dhiteadh gu bas, o nach b'aluinn a chleachd.
 'S mor an t-aobhar air cliu dha gu-n diult e le tair
 Am fior mhonar umhlachd, gun durachd, gun ghradh,
 Bheir na cealgairean lubach, ta dubait 'nan gnath.
 Leis an t-sean chridh nach fiu, nach deach ùrach le gras.

Na h aingil bha aon uair glè naomh ann an gloir,
 Nuair a threig iad gun aobhar an gaol air a chòir;
 Rinn an lagh an grad fhuadach gu buan chum a bhròin,
 Gun dad feairt air an uaisle bu dualach d' am por.
 Tha an naimhdeas ag eiridh gu h-eucorach, dan,
 Ach gidheadh 'se is eigin doibh geilleadh gu brath;

Oir am feasd cha bhi buaidh ac, le fuath thoirt do'n cheart,
Bithidh 'n lagh orr an uachdar, 'gam bualadh le neart.

Tha sar cheartas is firinn gu dilinn san lagh,
Is cha tilgear am firean neo chli leis gu dragh:
Ach ma chlaonadh leat aon uair gun aontachadh leis,
'S dearbh nach dean e leat aomadh, 's nach saorar thu'm feasd,

Gus an diolar le ràthan bhios tabhachdach treun
Gach aon dlighe gu slàn da, gun fhailinn, gun bheud;
Oir cha ghabh e ri call, no dad gann air a choir:
Bithidh 'n geur cheartas teann aig, 's cha sanntaich e corr.

Tha e fiorgħlan, ro naomh, is cha-n aom e gu brath,
Le ni truaillidh bhios baoth, no le faoineis gun sta.
Tha e math, agus oirdheirc, 's e sonruichte grinn;
Maiseach, caoin, 's e ro bhoidheach, ag sēoladh gach linn.

Gach ni math thig ad smuaineach, (as suaraich, 's as crin,)

Tha e'g iarruidh gach uair e bhi fuaighe ri d' chridh,
'S chan eil olc anns an tsaoghal co aotrom, 's co meanbh,

Nach do thoirmisg e daonna maraon ri olc garbh.

'Se lagh iomlan na saors' e, gun ghaoid, is gun sgleo:
Tha gach aon neach fo dhaorsa nach taobh ris le deoin.
'S e an gradh tha e'g iarruidh do Dhia, is do dhaoin,'
Gradh bhios saor agus fial, gradh bhios dian, is nach traogh.

Thugadh dha anns a bhiobull, *Lagh rioghail* mar aimm;*
Tha gach caibdeal ga mhineach, 's tha bhri' anns na sailm.
Bha e sgriobht air dà chlar nan deich faintean aig Maois;

Mar an lagh thug an t-ard-righ gu brath do chloinn daoin.

Dh' aithn a chiad te an Triath bhi mar Dhia agad fein;
 Thu bhi 'n comhnuidh 'na fhiannais, is ciatach mu d'
 bheus:

Thu thoirt gloir dha, is aoradh gu h-aobhach do ghna,
 'S gun do chridh no do ghaol thoirt ach aotrom do
 chach.

Dh'iarr an darna gach iomhaigh chur sios mar ni faoin,
 Is uil ordraighean Dhia bhi gach ial leat ro chaomh;
 Bhi'gam freasdal gu d' dhochas, is d' eolas chur ceart:
 'S meadhoim gráis agus gloir iad, bi'n toir orr le feairt.

Thug an treas aon duit aithn urram ard thoirt do Dhia,
 Anns gach am, 's anns gach aite, le gradh is le ciall;
 Le do bhria'raibh' 's do smaointibh bhi daonnaí gu
 feum,

Gun thu chaoi a mhi-naomhachadh aon ni fo'n ghréin.
 N' ceathramh fain tha i'gradh, biodh an t-sabaid ad
 chuimhn,

'S ann a chomhnadh ar crabhaidh chaidh 'n la ud-thoirt
 duinn

Cuir na smuainte, 'sna seanchais air falbh bhios gun
 bhri;

Biodh an urnaigh's an t-searmoin ag leanmhuinn ri d'
 chri.

Thuirt an cuigeamh, ma's aill leat bhi sabhailt o bheud,
 Urram, umhlachd is gradh thoir do d' pharantaibh fein;
 Do gach neach os do cheann ann an ionnsach' no
 dreuchd,

Is do ghliocas nan seann daoin, tha teann air an eug.
 Tha an seathamh a' toirmeasg dhuit coirbteachd is stri;
 Thu bhi brais ann am feirg, is bhi doirbh 'n aghaidh
 sith;

Oir thig morta man saoil thu a daochanachd dhian:
 Bitheadh anma chloinn daoine leat gaolach gach ial.
 Tha an t-adhaltras bachdte san t-seachdamh a chaoi,
 'S dearbh gum olc leat an cleachdadh aig neach e ri
 d'mhnaoi.

Treig gach smuaineach is gniomh bheir gu striopachas
 thu,

Taic ri Dia bhi gad dhion o gach lion bheir gu druis.

Tha an t-ochdamh a' toirmseasg dhuit airgid an-reigh,
 Bhi neo-ghniomhach ad ghairm, is neo-airghiosach,
 geur:

Bi ri saothair gu bunntamach sunntach gun tamh;
 Oir is mearleach an lundair neo-ghrunndail, gun stà.

Tha an naothamh ag iarraidh ort fianais gun scleo
 Thoirt air firinn an Triath, gun a fiaradh ri d' bheo;
 Tha na breugan le Satan, bha ghna cur ri foill;
 Dean an treigsinn, mar aill leat bhi 'n aireamh a chloinn
 Tha an deicheamh ag iarraidh gach miann chur fo chis
 Thu bhi stuam agus fialaidh, so riaraicht 's gach ni:
 Cuir air falbh 'n talach grand bhios gad chnamhadh
 gun chrich;
 Is bi gradhach do ghna ris gach nabaidh san tir.

Ge ceart, is ge gradhach na faintean gu leir
 Tha mo nadur mar namhad a ghna air an deigh;
 An ro gheall air an diteadh, ach m' fhireanach' leo,
 Ged tha m' umhlachd co cli nach eil brigh innt no beo.
 Ach b'e 'n fhaoineis domh smaoineach gu-n saoradh iad
 mi,
 Is mo ghaol aig gach aon ni ta claoon leo, is cli.
 'S cha-neil feum dhomh bhi 'g earbs as an aimsir ri
 teachd;
 Oir cha-n ainmic bhios anmhuiinneachd leanmhuinn rim'
 chleachd'.

Ach O! cia co ghradhach an Slanuighear caoin :
 Thug an umhlachd am aite a dh' fhagus mi saor:
 'Sa thug nadur as ur dhomh ta giulan a dhreach;
 Is gam stiuireadh thoirt umhlachd le curam d' a
 reachd;
 Mar mo shòlas ro loinneil, is m' aoibhneas ro ard,
 Ged tha m' peacadh ga m' craoidhneadh gu h oillteil
 gach la;
 Ach tre ghras theid mo dheoin, is mo threoir ann am
 meud,
 Gus am faic mi fadheoidh ann an gloir e air neamh.

COI'-CHEANGAL NAN OIBRE.*

GED nach b'e rùn De' riamh duine sam bith a dheanamh sona le Coi'-cheangal nan Oibre, ach le Coi'-cheangal nan Gras, gidheadh rinneadh an ceud cho'-cheangal ud ann an doigh a bha co caoimhneil, co grasmhor, agus co iomchuidh chum sonas siorruidh a thoirt do Adhamh, agus d'a shliochd gu léir 's a dh'fheudte smuaineachadh. B' e 'n Cumhadh araidh leis an coisneadh Adhamh an sonas sin, fantuinn o'n mheas thoirmisgt. Bha'n Cumha sin co furasd ri cho'-lionadh 's a b'urrainn a bhi. B' usa dha 'n comhnuidh gun bheantuinn do'n mheas, no'ghabhail, agus 'itheadh. Cha robh Adhamh, no 'shliochd, an cunnart tuiteam ann am peacadh sam bith eile, gus an itheadh e am meas toirmisgt; oir, air do Dhia a radh ris, "Anns an la dh'itheas tu dheth, gu cinnteach basaichidh tu," bha sinn ionann 's 'na ghealladh dha nach tigeadh am bas air, ann an doigh sam bith eile ach le itheadh dhi: agus mur tigeadh am bas, cha mho thigeadh am peacadh.

Mur biodh an Co'-cheangal ud idir ann, dh'fheumadh gach duin againn seasamh air a shon fein. Cha bu choslach dhuin suil a bhi aguinn ri sonas siorruidh, ach an lorg co'-lionadh an lagha; agus ged bhiodh sin cómasach, cha bhiodh e co furasd idir ris an doigh ud eile; oir bhiodh aig an dia-bhal cothrom air sinn a bhuaireadh gu peacadh, co lionmhor 's a bha dleasdanais anns an lagh, nuair nach robh ach aon chothrom aig air Adhamh. Thug Dia dha an t-socair sin o'n bha e seasamh airson a shliochd; agus nan smuainich-eamaid céart oirre cha deanamaid a chaoi gearan air Co'-cheangal nan Oibríd. Anns a cho'-cheangal ud cha bhiodh ni air bith aig sliochd Adhamh ri dheanamh, agus cha robh aig Adhamh fein ri dheanamh ach fantuinn o'n mheas thoirmisgt.

Nuir a chruthaicheadh Adhamh,
Reir na comhairle araidh,
Bh' aig an Trianaid ro ghramhor,
Fhuair e cumadh gle aluinn;
Colainn mhaiseach, ro aillidh,
Anam dionghalta, laghmhor,

Dreach a Chruith'ir gu slan air, 's b'e ghloir e.
Dreach, &c.

Bhuin an Cruith'ear gu caomh ris,
Thug e sealbh dha san t-saoghal,
(Cha do chum e ach craobh uaith,)
'S bu mhor an oighreachd e dh'aon fhear;
Ged bu bheag e d'a mhaoinse,
On bha firinn, is naomhachd,
Steach na chridhe, le gaol agus eolas.
Steach, &c.

Fhuair e sonas gun iarruidh,
Fhuair e beannachd na Trianaid,
Bha an caidreamh gu fial aig,
Bha co'-cheangal ri Dia aig,
B'e co'-cheangal nan gniomh e;
Gealladh beatha gun chrioch aig,
Cumha socrach, so-dhiant air gach doigh aig.
Cumha, &c.

Thug an Tighearna fios da,
Thaobh na craoibh ud san lios aig,
(Bha 'n t-iul a b'fhearr is bu mheas innt,)
Air dha blasad de 'n mheas aic,
Gu-n tigeadh bas agus sgrios air,
Gum biodh mallachd do-mheas air,
Is gach truaighe, a chlisgeadh an toir air.
Is, &c.

Ach bha sa bhagrath ud filte
Gealladh beatha ro phriseil;
Is nan seasadh e dileas
Mar a dh'iarr an t-ard-righ air,
A seachnadh craoibh a mheas mhilltich,
Cha tigeadh bas air gu dilinn,
Ach bhiodh beatha gun chrich ann an gloir aig.
Ach, &c.

Bha an cumhadh ud aotrom,
B' usa cho'-lionadh daonnán,
Na dol idir a thaobh uaith;

Bha 'bheatha shuthainn ri 'faotainn,
 Gun ghniomh oibre, no saothair;
 B' usa fuireach san aon ait
 Na dol dh'ionnsuidh na craoibh san robh 'n dolas.
 Na, &c.

Anns a chumhnanta ghraidh ud,
 Shuidhich Dia gu ro ghrasmhor,
 Gun seasadh Adhamh 'n ar n ait-ne,
 An ait a shliochd tha do-aireamh
 A chosnadhl sonais, is aigh dhoibh
 No chosnadhl donais gu brath dhoibh
 Reir mar ghleidheadh, no dh'fhasadh e'n t-ordugh.
 Reir, &c.

Bha mor aoibhneas air Adhamh,
 Socrach, saibhir am pharras,
 Mealtuinn caoimhneas an Ard-Righ,
 Faicinn greim aig air slainte,
 Cuid is roinn aig gach àl di,
 Mar an oighreachd ro aluinn;
 Meud na foill a bha 'n Satan cha b'eol da.
 Meud, &c.

Nuair bha Eubh greis air falbh uaith,
 'S gum bi 'n soitheach a b' anmhuinn,
 Thainig Satan gu cealgach,
 'S le ro sheoltachd a sheanchais
 Mheall e h-uige a h-earbsa,
 'Shin i 'lamh gu mi shealbhach,
 Dh'ith i meas a thog searbhas, is bron duinn.
 Dh'ith, &c.

Dh'iomain Satan san uair i,
 Dh'ionnsuidh Adhamh gu 'bhuaireadh,
 Thug i 'meas san droch uair dha,
 Ghabh, is dh'ith e gun smuaineach,
 Thilg e 'n aithne gu luath dheth,
 Chaill e 'shonas is uaisle,
 Dh'at a chridhe le uabhar, 's le mor chuis.
 Dh'at, &c.

Rinn e cionta ro-uamhar,
 Threig e 'Chruthadair uasal,
 Ghabh e 'n diabhal mar uachdran,
 'S air gach neach thainig uaithe,
 Thug e peacadh, is truaighe,
 Mile triobloid, is buaireadh,
 Diteadh ifrinn, 's b'e 'n cruidal bu mho e.

Diteadh, &c.

'S bochd dhuinn uile mar thachair,
 Chaill sinn Dia, is an reachd aig,
 Dh'fhalbh ar tuigse 's ar neart uainn,
 'Se ar namhaid an ceartas,
 Tha ar gradh aig a pheacadh,
 Tha sinn lan do dhroch cleachdaibh,
 'S cian, 's is fada air seachran sa cheo sinn.
 'S cian, &c.

Ged tha'm focal ag innseadh,
 Gu bheil an Slanuigh'ear priseil
 Tairgseadh fuasglaidh is dion duinn,
 Tha do naimhdeas 'n ar n-inntinn,
 Gu bheil sinn diultadh bhi 'n sith ris:
 'S a thaobh ar gannlais do'n fhirinn
 'S iad na breugan ar didean 's ar dochas.
 'S iad, &c.

Fhir tha cluinntinn an dain so,
 Co de 'n dithis a b'fhearr leat,
 (Nan tugt an roghainn duit trathail,)
 Earbs' ri fireantachd Adhaimh,
 No ri dicheall do lamhan,
 A chosnadhbh coir dhuit air slainte;
 Ach nan tuiteadh tu'm bas theachd gun trocail?
 Ach, &c.

Ma their thu riumsa gun teagamh,
 Gum bu roighnich leat seasamh,
 'N taic ri d' dhicheall, 's ri d' theagradh,
 Chum nach tigeadh ort leagadh,
 'S e mo bheachd gur e beag-nair,

Ma'ri aineolas beadaidh,
 Tha 'g ad stiuireadh gu freagradh co gorach.
 Tha, &c.

On sheas e 'n aite chloinn daoine,
 Cosnadh sonais do 'n t-saoghal,
 Bha Cumhadh Adhaimh na b'aotruim,
 Na bhiodh iomchuidh dhuits fhaotainn:
 B' urras Dia gu ro chaomh dha,
 Nach tigeadh peacadh, no aog air,
 Ach tre itheadh de chraoibh ud an eolais.

Ach, &c.

Ach bhiodh seol ac teachd ortsa,
 Steach air lionmhoireachd dhorsan,
 Smuaintean, gniomhan is focail,
 Na h-uile seorsa do lochdaibh;
 Cha bhiodh e idir co socrach
 Fuireach saor o gach droch ni,
 Is an diabhal 'gad bhrosnuch' an comhnuidh.

Is, &c.

Faicsa caoimhneas an Triath dhuinn,
 Ann an cumhnant nan gniomh ud;
 Bha e furasd ri riarrach',
 B' ionann 's neon i na dh'iarr e,
 Mar chumha beatha gu siorruidh,
 D'ar ceud sinnsear, 's d'a iarmad;
 Ged dh'fhag a bhriseadh sinn iarguinneach, leointe.

Ged, &c.

On is peacach gun chli thu,
 Na bi smuaineach gu dilinn,
 Gu-m faigh do ghniomhara sith dhuit,
 O Ard-bhreitheamh na firinn:
 Tha thu chean air do dhiteadh,
 Cha dean thu 'n Ceartas a dhioladh,
 Is tha 'n Reachd air a dhiobradh gu mor leat.

Is, &c.

Cha teid a h-aon do chloinn daoine
 Le oibribh 'n Lagha' a shaoradh,

Tha iad uile ro aotrom;
 Uime sin gabh-sa foghlum,
 Teich a dhionnsuidh 'n Fhir shaoraidh,
 (Tha a chuireadh ro chaoin duit,)
 Is gabh fasgath 'na ghaol, is 'na throcair.
 Is, &c.

CO'-CHEANGAL NAN GRAS.

'SE Co'-cheangal nan Gras ard innleachd Dhe chum peacach tur chailt a thearnadh, chum cliu a shaor ghrais gu siorruidh. Rinneadh e o shiorruidheachd eadar an t-Athair agus am Mac, le aontadh an Spioraid. Shonruich an t-Athair doigh na slainte. Dh'urraich e air a mhac mar Urras* nam peacach. Thraig e nadur an duin a thoirt da, anns an co'-lionadh e umhlachd agus fulangus air an son, agus an Spiorad Naomh a bhi maille ris. Gheall e'ardachadh aig a dheas-laimh fein gu siorruidh, agus beatha shuthainn a thoirt da air a shon fein, agus airson a phobuill. Dh aontaich am Mac. Do reir sin thainig e ann an co'-lionadh na h-aimsir, chum an t-saoghail, mar Urras nam peacach; agus 'nan nadur rinn e an dleasdanas uile chum am fireanachadh, agus dh'fhuiling e-am peanas gu h-iomlan. Chaidh e suas an sin gu neamh, agus fhuair e a bheatha shuthainn dha fein, agus dhoibhsan; agus tha e ga tabhairt doibh, feadh gach linn trid creidsinn an t-soisgeil.

Tha Criosd a tairgseadh na beatha ud anns an t-soisgeil gach la, do na h-uile seorsa pheacach an nasguidh: agus, a leughadair, mur diult thu i, bithidh si agadsa. Ach cha ghabh thu i; 's fearr leat gu mor thu fein a sgrios gu siorruidh, le bhi gluasad a reir do thoile pheacaich fein, mur fosgail Spiorad nan gras suilean d'intinn, chum's gu-n tuig thu ciod e bhi cailte, agus ciod e bhi tearuint. Gu-n tugadh Dia creidimh dhuit.

Nuair bha Adhamh an imcheist,
 Gun aon suil aig ri tioneadh,
 Is e'n deis dol air iomrol,
 Le briseadh cumhnaint gu h-iomlan
 Thainig Dia le mor thiom chridh,

A thoirt sgeil da, is iomraidh
 Air sar chumhnant is ionmhasde ghras ann,
 Air, &c.

Dh'eirich misneach ar sinnsear,
 Nuair a chual iad air innseadh,
 'N sgeul bu bhinne, 's bu mhilse ;
 Sgeul air sgrios air a mhilltear,
 'Sgeul air fuasgladh o'n diteadh,
 Le Urras diongmhalta cinnteach
 Theachd a dh'fhuslang am binnsan 'nan aite.
 Theachd, &c.

Tha 'n Co'-cheangal ud siorruidh,
 Cha-n eil toiseach, no crioch aig,
 Cha-n eil gaòid, cha-n eil giomh ann,
 Tha deagh ordugh is rian'air ;
 Chaidh a dheanamh san Trianaid,
 A dh'aiseag pheacach ro lionmhor
 Dh'ionnsuidh reite ri Dia, agus slainte.
 Dh'ionnsuidh, &c.

Ann an tionnsgnadh na saorsa,
 M'an do chruthaich e'n saoghal,
 Thuirt an t-Athair r'a Aon mhac,
 "Gabhsa nadur chloinn daoin ort
 " Thoir làn gheill do m' Lagh naomh ann,
 " Diol dom' cheartas gu daor ann
 " Stheid mo Spiorad leat daonnan le tabhachd.
 " Stheid, &c.

" Tha mor aireamh do'n t-sluagh ud,
 " A thig o Adhamh, se truaillte,
 " Nach teid fhagail 'nan truaighe ;
 " Tha mo chridhe làn truais doibh,
 " Tha mi sonruicht am fuasgladh,
 " S gheibh thu fein mar do dhuais iad,
 " Nuair a bheir thu dhoibh buaidh air gach namhuid.
 " Nuair, &c.

Fhuaras freagradh gu h-ullamh,
 "O geibh mi nadur an duine,
 "Sa theid an Spiorad am chuideachd,
 "Ni mi d'iarrtas gu buileach,
 "Ann an umhlachd, 's am Fulang;
 "Bheir mi'n dream ud o'n chunnart.
 "Ged ruig an claidheamh ro ghuineach gu m'airnibh',
 Ged, &c.

Thug an Spiorad grad aontadh,
 Le deagh ghean, is mor ghaol da,
 Bhi thair tomhas gu saor aig,
 A ghleusadh nàdur a dhaonnachd
 A sheasamh cruadail gun aomadh
 'Nam bhi cosnadh na saorsadh;
 'S chum a shluagh dheanamh naomh, agus gradh.
 'S chum, &c.

Nuair a thàin' an t-am iomchuidh,
 Chuir an Triath a mhac Ionmhuiinn,
 (O mhnaoi bhochd air a ghinmhinn,
 Ann staid iosail, neo-inbhich,)
 Chosnadh teasairginn iomlain.
 Do na braighdibh fuidh iombhruid
 Le e féin thoirt mar iomlaid 'nan àite,
 Le, &c.

Ann an àite nam peacach,
 Thugadh ùmhlachd do'n reachd leis,
 Gun aon dleasnas a sheachnad,
 'S gun dol ròineag air seachran;
 Ged bha àmhghar a gleachd ris,
 'S ged bha naimhdean ro bheachdail
 Chum a thàrruing gu feachdad, 's gu fàilinn.
 Chum, &c.

Ann an àite nan truaghan
 Ghabh e fulangas cruidh air,
 Mòran cràidh na chorpa uasal.
 Ann na anam trom uamhann,
 Nach 'eil e 'n comas a luadh leinn,
 Fearn an Athar ga bhualadh,

Peanas peacaidh a shluaigne gu slàn air.
Peanas, &c.

Ged bha ghailliunn ud gailbheach,
Chuir e ghnùis rith mar ailbhinn,
Bhuail am mallachd gu garg e,
Rug am bàs gu ro shearbh air,
Bha e tamull 'na mharbhan,
Shaoil a naimhdean gu-n d'fhalbh e,
Ach dhuisg, is dh' eirich gu calma o'n bhàs e.
Ach, &c.

Chaidh e suas chum an Athar,
Shuidh e sios air a chathair,
Shleuchd na h-aingil le h-aidhear,
Ghabh e sealbh anns na flaitheis,
Ann an ainm a luchd tathaich,
Fhuair e gràsan do-chaitheadh,
Chum an roinn air luchd faighinn na slainte,
Chum, &c.

Thaom e'n Spiorad neo-ascaoin
Air a naoimh, is air' abstoil;
'S rinn iad saighdearachd ghasda,
(Mine, macant au gaisge.)
Cha do phill iad le masladh,
Ach troimh Chriosd a thug neart dhoibh,
Chuir iad cath gus 'n do chaisg iad an àmhaid.
Chuir, &c.

Chum co'-cheangal na sìth ud
A thoirt gu buil gu ro chinnteach,
Tha 'n t-Eadar-mheadhonair prìseil,
Laidir, acuinneach, dileas,
Tha gach oifig do thrì aig,
Cumt ri d' uireasbhaidh dìreach,
Fàidhe, Sagart, is Rìgh e ro ghràsmhor..
Fàidhe, &c.

'S Fáidh ro iongantach mhòr e,
Iùl is fios air gach dòigh aig;

Ni e glic am fear gòrach,
 Ni e'n t-aineolach eòlach,
 'S chum 's gu-n deanar a chòir les,
 Bheir e' Spiorad g'an seòladh,
 Is ni fhocal doibh lòchran ro dhealrach.
 Is, &c.

Sagart urramach, naomh e,
 Iochdmhor, truacanta, caomh e,
 Ris na truaghain air faondrath;
 Cha robh iobairt ach aon aig,
 Ach tha feartan innt daonna,
 'S leoir chum réite chloinn daoin i:
 Eadar-ghuidhear nach faoin e 's na h-àrdaibh.
 Eadar ghuidhear, &c.

Euchdach, uasal an Rìgh e,
 Treubhach, buadhach an strì e,
 Gleusd chum sluagh thoirt gu striochdad,
 Treun an caraid d'a dhìlsibh,
 Géillidh 'naimhdean gu dìlinn,
 Geur a shaighdean 's gach cridh ac,
 Theid an leagail gu h-iosal fo' shàiltibh
 Theid, &c.

An t-Eadar-mheadhonair treun ud.
 'Se 'm fior Dhia, 'se mac Dhé e,
 Is fior dhuine, sliochd Eabh e,
 'S dearbh bhràthair dhuit féin e,
 Earb do chuissean gu léir ris,
 Tha e deas chum an réiteach',
 Tha mor thlachd aig 'na dhreuchdaibh, 's e bàigheil.
 Tha, &c.

Tha sàr ghealleanna gasd aig,
 Tha iad tomadach, taiceil,
 Tha gach sonas gu paitt annt,
 Tha gach cobhair gun airc annt,
 Tha iad buileach an nasgaidh.
 Direach freagairt do'n pheacach,
 'S theid an co'lionadh ceart mar is fearr dha.
 'S theid, &c.

Tha 's na geallannaibh briagh ud,
 Neart a chlaoidhheadh do mhiannan,
 'S a dheanamh toilichte, so-riaraicht
 Do chridhe gionach mi-rianail;
 Tùr gu d' aigne a riaghlaadh,
 Gu glic, suidhichte, ciallach,
 'S gu bhi guidheadh o Dhia gach ni 's àill leis.
 'S gu, &c.

Tha làn mhaitheanas saor annt,
 Tha buan aithreachas caoin annt,
 Creidimh cionalt, neo-bhaoth annt,
 Cridhe carthannach, maoth annt,
 Cogais chairiseach, chaomh annt,
 Cairdeas, gean, agus gaol annt,
 Sith is sonas, le naomhachd gu bràth annt.
 Sith, &c.

Cum do chreidimh, 's do dhòchas
 Anns na geallannaibh mòr ud,
 Fhàgail cothromach còmhnaidh,
 Tha iad seulaicht gu doigeil;
 Tha seul a bhaistidh air tòs ann,
 Tha seul na suipeir fadheoidh ann;
 'S còir an gabhail le h-eòlas gun ardan.
 'S còir, &c.

Mo chreach léir, is mo chruadal!
 Gum bi cealgairean uallach,
 Agus aineolaich thruaillidh,
 Nach d'fhiorsach an truaighe
 Deanamh 'n cridhe n' as cruaidhe
 Le bhi beantuinn gun smuaineach,
 Ris ua seulaichibh uasal, is ard ud.
 Ris,

Chum do chleachdad a stiuireadh
 Tha lagh rioghail 'sa chùmhnant;
 'S bheir an Spiorad air drùghadh,
 Air do chridhe bha dùbait,
 Ach tha nis air 'ath ùrach',
 Air a lionadh le dùrachd,

'S le gaol Ios' a ni 'n ùmhachd ro àluinn.
'S le, &c.

Ach 'nad cheumaibh bi taigheach,
Oir ma thréigeas tu'n rathad,
Gheibh thu gleusadh o'n Athar,
Is ge geur 's ann gu math dhuit,
Oir cha tréig e thu fathasd,
'S b'e mor bheud e gu-m faigheadh,
D' fhuigheall breun a bhi gabhail gu blà ris
D' fhuigheall.

Tha 'n co'-cheangal ud uasal,
Cha deach bagradh a luadh ann,
Cha deach idir a smuaineach,
Oir bha'n t-urras co buadhar,
'S nach robh cunnart car uair air.
Géilleadh tuisleach le buaireadh,
Bha neo-thuiteamachd fuaithe do ghnà ris.
Bha, &c.

'Se cuis as mò th' anns a Bhìobull,
An co'-cheangal so mhìneach,
Gu soilleir, glan, cinnteach,
Do na peacachaibh dìblidh,
Chum 's gu-m faic iad an dìteadh,
Is gu-n teich iad chum didein,
Dh'ionnsuidh 'n t-Slànuigh'ir mhìn nach dean tàir orr.
Dh'ionnsuidh, &c.

Cha-n eil minisdeir dìleas,
Ann an cearna do 'n Chrìosdachd,
Nach e mhòr chuid d'a dhìcheall,
A luchd éisdeachd a phìlltinn
O' m féin-fhireantachd mhìllteach
Dh'ionnsuidh sonas na fìrinn,
An Co-cheangal ro phriseil nan gràs ud.
An, &c.

Tha clann daoin an staid nàduir,
Fuidh bhruid theann aig an nàmhaid,

'Se gan gleidheadh gu sàmhach,
 Cur ri peacadh gu dàna,
 Chum an truailleadh gu gràineil,
 Gun bhi tuigsinn na h-àithne,
 Ach a teichcadh o'n t-Slànuighear àilidh.
 Ach, &c.

Fhir tha 'g éisdeachd mo sheanchais,
 Seall gu grad ri cor d'anma,
 Ma 'm bi e tuille is anmoch ;
 Treig d' fhireantachd chearbachi,
 'S leig dhiot a bhi cealgach ;
 'S mor do chionta, 's do shalchar,
 Tha do chunnart ro anbarrach dhàicheil.
 Tha, &c..

Cha-n eil beannachd ri 'ainmeach
 Nach eil fear diqladh an ainmhich,
 Cur an diugh ann ad thairgse,
 Saor gun òr, is gun airgead ;
 Bheir an creidimh dhuit sealbh annt
 Ged bhiodh laigs 'ann ad earbsa,
 Gabh an cothrom, 's na dearmaid bhi sàbhailt.
 Gabh, &c.

Bidh an creidimh mar laimh dhuit.
 Bhios a siòr-thoirt ad ionnsuidh,
 As an lànachd nach ionndrain—
 Biodh e laìdir 's thig slaim leis,
 Ach bidh beò aig san aindeis ;
 Bheir e sith dhuit san aibheirt.
 'S gus a chrich ni e taingeil gach tràth thu.
 'S gus, &c.

DÓ'N PHEACADH. I. CHUID.

I. 'Stù ceud aobhar gach seachrain
 A thain' o reachd an Ard-Righ oirn;
 Cha-n-eil maise nò dreach ort,
 Tha thu feachdte, neo-dhireach.

2. Cha-n-eil ceum anns an gluais thu,
Nach eil truaigh ann, is mithlachd
Cha-n-neil neach air dhuit breith air,
Nach bi breitheal air cinnteach.
3. Cha-n-eil donas san t-saoghal,
Nach tu's aobhar gu fior air;
Cha-n-eil bas ann no dòruinn,
Nach eil oirn-ne mar chìs duit.
4. Cha-n-eil Pearsadh san Trianaid,
Nach bu mhiann leat gu dìth e;
Cha-n-eil buaidh anns an Diadhachd
Nach e d' iarrtas gu-n millt i.
5. Is tu namhaid an anma,
Moch is anmochi, 'gu siorruidh
'Stu choisinn tein ifriñn,
Aobhar crith, agus gris e,
6. Thog thu conasg is consach
'S iomadh contrachd neo-chriochnach,
Thog thu trod agus buaireadh,
'S iomadh tuasaid neo-shiobhailt.
7. Thog thu carraig, is comhrag
Measg nam mòr-dhaoin, 's nan islean.
Thog thu dragh, is mi-shuaimhneas,
Measg nan sluagh, is nan righrean.
8. Thog thu mortadh, is marbhadh,
Thog thu farmad, is mi-rùn
Thog thu tuaileas, is cùlchaint,
Bhris thu cumhnant na siocaint.
9. Thog thu gannlas measg bhra'irean,
Rinn thu cairdean midhileas;
Thog thu mallachadh's breugan,
'S iomadh sgeulachd, neo-bhrioghar.
10. Rinn thu 'n daonnachdach iargalt,
'S am fear fialaidd na mhiodhor;

Chuir thu ceatharna, 's meairlich,
Feadh gach cearn s gach rioghachd,

11. Rinn thu misgearan òlmhor,
Rinn thu gèocairean ciocrach;
Rinn thu'n t-adhaltrach neo-ghlan,
'S miannan feolmhor na striopaich.

12. Rinn thu'n saoghaltaich sanntach,
Agus mealltaor nan innleachd;
Lion thu 'n cridhe le gearan,
'S chuir thu talach 'san inntinn.

13. Rinn thu'n t-eucorach laidir,
Bhios ag sàrachadh mhiltean;
Is an snaigean beag dona,
Bhios ag tolladh os iosal.

14. 'Stric a shèol thu an sloidhtir
Dh'ionnsuidh oighreachd an fhìrein;
'S a thug thu cosna 'n fhir thapaidh
Chum a sgapadh le siochair.

15. Thug thu gul as a ghàire,
'S fala-gha gu bhi rireamh;
Thug thu tuireadh a sòlas,
Thug thu dòruinn a siòchaint.

16. Chuir thu cuthach san òigradh,
Gu bhi 'g 'ol an toil-inntinn,
Do gach cluich, is gach sùgradh,
Gun bhi 'n duil gu-n tig crioch orr'.

17. Rinn thu'n Eaglais a shalchadh,
Rinn thu cealgairean lionmhor:
Luchd a chleachdaidh ta clearbach,
Ged tha'n earbs' as an gniomhaibh.

18. Dh'fhàg thu dall na cinn-iuil aic,
Gionach, lùbach, neo-Chriosdail;
'Nuair a theid iad do'n chupaid,
Cha bhi durd ac air Iosa.

19. Theid an t-searmoin a leughadh,
   'S bidh na breugan mar ghiomh inn;
   'S iad mo-thruaigh an luchd eisdeachd,
     Cha bhi sgeulachd ach blion ac.
20. 'S moch a rinn thu geur leanmhuinn,
     Air gach searmonaich dileas.
   A chuir Criod am Fear-saoraidh
     A chraobh-sgaoileadh na firinn.
21. 'Stric bha d'ionnsuidh gle fhiadhaich,
     A chur diadhachd fo mhichliu.
   'S bhiodh fior ghoraich, is aingeachd,
     Measail, ainmeil le d' dhilsibhs.
22. 'S tric a chuir thu droch theagamh
     Ann an creidimh nan Crioduidh;
   Chum an deanamh mi-thaingeil,
     Gun gheall-daingnich na rioghachd.
23. 'Stric a thug thu dhoibh leònadh,
     A dh'fhag gun sòlas, gun sith iad.
   A dh'fhag an siubhal do-brònach,
     Mar neach air fogradh a' chriochaibh.
24. Thug thu aoibhneas do Shatan,
     'Gán siòr thàlath gu d' liontaibh.
   Ach tha ceannard nach gèill ac,
     'S bidh e fein doihh 'na dhidean.

DO'N PHEACADH. II. CUID.

1. 'S don an gne-th' ann ad nàdur,
   's pòr a dh'fhàs gun aon siol thu:
   Tha do chumhachd do-rannsaich,
     tha do ghannlas do-innseadh.
2. Chuir thu aingil rò naomha
     fad air faondrath o'n fhìrin:
   Lion thu 'n smuaintean le àrdan,
     spiont thu mhan iad gle iosal.

3. Rinn thu 'n cridhe mi-thaingeil,
   's chuir tha naimhdeas nan inntinn
   'N aghaidh bhuidhean an Ard-Righ,
     agus 'ai'nteas ro phriseil.
4. Chuir thu 'n nathair do'n gharadh,
   a ghabhail fath air ar sinnis;
   'S cha b' e 'n truaigh-san a dh'iarr thu,
     ach sgrios an iarmaid ro lionmhor.
5. Chuir thu seachran o Dhia orr',
   's gach droch mhiann anns a chridh ao'
   Rug am mallachd, 's an t-eug orr',
     le do bhreigh, is d' ais-innleachd.
6. Rinn thu mortair do Chàin,
   's b-ann air Abel am fìrean:
   'S chà robh aobhar do'n àr ud,
     ach am brathair bhi dileas.
7. Rinn thu ainneart a sgaoileadh,
   feadh an t-saoghal gu lionmhor:
   Lion thu'n saoghal le foirneart,
     agus dh'fhògair thu 'n t-siòchaint.
8. Thruaill thu sligh' gach uile fheola,
   thug thu dorta na dil orr:
   Cha d'fhan a h-aon diubh gun bhàthadh,
     'nuair a thain' an lom-sgriob ud.
9. Ach an t-ionracan Noah,
   's na bha chomhnuidh fo dhion aig;
   A rinn an Trianaid a chaomhnadh,
     chum an saoghal ath-shiolach.
10. Dh'fhàg thu Sodom co graineil,
   le do ghnathannaibh griseil,
   'S gu-n d'rug leir sgrios gun dàil air,
     le breth an Ard-Righ ro phriseil,
11. Bhruchd tuil thein as na speuraibh
   a chuir gu h-eitich gu dìth e:

Chuireadh suas e mar shaimpleir,
air cor nan aingidh gu siorruidh.

12. Thug thu leth tacbh clann daoine
dh' ionnsuidh aòradh nan iodhol :
Rinn thu'n aigne ro dhiomhain,
chuir thu'n Trianaid air di-chuimhn.
13. 'S tric a thruaill thu sliochd Iacoib,
siol an armuinn deis, dileis :
' S tric a rinn thu dhiubh tràillean,
fuidh do shailitibh gle iosal.
14. 'S tric a mheall thu gu d' ghradh iad
'nuair b' e 'n aite bhi stri riut :
B' aobhar truais iad 'nad sheirbheis,
cosnadh feirg an Ard-Righ dhiobh.
15. Thug thu tuisleadh do Dhaibhidh,
's mor a chaill e d'a shìth ruit :
'S ge bu tuigseach righ Solamh,
rinn thu dholaidh 's a mhi-sta.
16. Cha robh duine do 'n t-seors ud,
nach do lèon thu le d' bhriodal :
'S tric a rinneadh le d' laimhs iad
'n an droch shaimpleir do Isral.
17. Cha do sguir thu do d' bhuaireadh,
gus 'n do thruaill thu an rioghachd.
Thruaill thu 'n sagart, 's am faidhe,
thruaill thu 'n ard-dhaoin 's an islean.
18. Thug sud braighdeanas tràilleil,
ann am Babilon shios orr ;
Fuid righ Nebuchadnesar,
fear d'am b'eigin doibh striochdadadh :
19. Gus an d'thainig an ùine,
san do dhuisgeadh dhoibh Cirus ;

A rinn an aiseag d'an dùthaich,
 's athug cumhnantan sìth dhoibh.

20. Lean thu fathast gu geur iad,
 mhill thu leursain an inntinn ;
 Chuir thu creidimh gun ghradh ann,
 is fuar-chrabhadh gun bhrì ann.

21. Ged bha 'n Slanuighear ciatach,
 iomadh bliadhna san tir ac,
 Le do chuilbheartaibh seolta,
 cha robh 'n eòlas ach clì air.

22. Thug thu orra a cheusadh,
 le droch eud, is le mirun .
 Sud an ceusadh thug sgrios ort,
 tha thu nis air do dhiteadh.

23. Sud an ceusadh tha dearbhte,
 mar bhun earbsaidh, do'n Chriosduidh.
 Gabhsa comhairl, a pheacaich,
 thig a steach, 's bi fuidh dhion sud.

24. Bheirear maitheanas saor dhuit,
 agus naomhachadh fiorghlan ;
 Trid a chreidimh bheir gras duit,
 's bidh do namhaid an iochdar.

RANN AIR AN DROCH CHRIDHE.

1. Tha mo chridhe co teagmhach
 is nach creid e aon fhocal o Dhia :
 Tha mo chridhe n' as cruidhe
 na 'n reotha, 'n tra 's fuaireadh an sian..

2. Tha mo chridhe co feargach
 's gu-n leum e gu garg air a chòir ;
 Tha mo chridhe co sàntach
 's gur beag leis na beanntaichean òir.

3. Tha mo chridhe co uaibhreach
 is gur tric e ri uaill as a nàir :

Tha mo chridhe le salchar.

Mar an sgeith thig o'n bhalgair, 's e lan.

4. Tha mo chridhe co luaineach

's a bhios tonnan a chuain leis a ghaoith:

Tha mo chridhe co mealltach

'snach faighear dha samhladh a chaoi.

AN SOISGEUL.

"Deadh sgeul mhor aoibhneis do'n uile shluagh."

"Saoraidh se a phobull fein o'm peacaibh."

'Se 'n soisgeul gradhach, thug Dia nan gras duinn

A chum ar sabhaladh, dan mo ruin:

Ach 's eolas ard e, air cuisibh aluin,

Nach tuig an nadur a tha gun iul.

Gur mis an truaghan, 's na leoir mancuairt domh,

Toirt eisdeachd cluais da, mar fhuaim nach fiach:

B' e 'n gnothach cruaidh e nach tuig an sluagh e,

An sgeul as uaisle a chualas riabh.

Tha clann nan daoine gu tur fo dhaorsadh,

Aig Dia an t-sao'il so, 's ag aoradh dha:

Fuidh chois am miannan, a tha do-riarach;

Gun fheart, gun iarruidh air Dia nan gras:

A' deanamh tair air gach ni is aill leis,

A' briseadh 'ai'ntean gach la gun sgios;

E fad o'n smuaintibh, 's iad ruith gu luath uaith;

Chum na truaighe ta buan gun chrich.

Ge mor an curam th' aig Dia nan dul diubh,

Cha tig iad dlu dha.le urnaigh chaoin;

Bu mhor a ghrain leo bhi uair 'na lathair,

An caidreamh blath ris 'na aros naomh:

Iad ruith na gaoithe, 's ag earbsadh daonnan,

Ri sonas fhaotainn am faoineis bhreug;

Gun fhios, gun aird ac air doigh n'as fearr dhoibh

Na greim an drast air n' a's aill le 'n cre.

Tha 'm barail laidir gur muinntir shlan iad,

'S nach 'eil cionfath ac air grasaibh Dhe:

Tha 'n soisgeul faoin leo, seach gean an t-saoghail,
 Tha 'n cridhe aotrom, gun ghaol do'n Leigh.
 Ach 's ait an sgeul e, air leigheas ceutach
 Do dhuine euslan, fuidh chreuchdaibh ciurrt;
 Is noimheachd phriseil, o Dhia na firinn
 Do neach fuidh dhiteadh, 's e diblidh, bruit.

Do neach fuidh smuairean, le Dia bhi 'n gruaim ris,
 Sa lochdan uamhurr 'g a chuartuch dlu;
 Gun fhios nach aite dha ifrionn chraiteach,
 Man tig am maireach, 's am bas 'na shuil.
 Do neach a dh'fhoghlum o'n Spiorad Naomha,
 Gur sonas baoth bheir an saogh'l so uaith;
 Nach 'eil ann ach sgail dethi 'san am tha lathair,
 'S gu-m bac am bas e nach fas e buan.

B'e sgeul an aigh e, air beatha 's slainte,
 O Ios' a bhasaich 'na ghradh do dhaoin,
 'Si 'fhuil am plasd anns a bheil ah tabhachd,
 Nuair theid a charamh gu baigheil, caoin,
 Ri cridhe leointe, gun ghean, gun solas,
 Ach doilich, bronach, gun seol air sith;
 Le Spiorad uasal nam fearta buadhar,
 Nuair thig e nuas air le gluasad min.

Sud sgeul ro aoibhneach, air maoin is oighreachd,
 Do dhuine daibhir, gun sgoinn do'n t-saogh'l;
 Air criùn, is rioghachd a chaoi nach criochnaich,
 Gun dragh, gun mhithlachd, ach sith, is gaol.
 Sud sgeul ro araidh do dhuine taireil,
 Air urram ard ann am Parras shuas;
 Le gradh gun aimhleas, ameasg nan aingeal;
 'S cha teirig cainnt doibh, toirt taing do'n Uan.

Deadh sgeul air fuasgladh, do pheacach truaillidh
 O chionta duaichnidh, nach suail a mheud;
 Tre 'n chumhachd bhrioghar a ta an iobairt
 An t-Sagairt rioghaile, ta siobhailt, seamh:
 'S air feartaibh grasmhor, ni cobhair trath dha,
 Nuair bhios a namhaid gu laidir, gleusd,
 A' tarruinn teann air chium 'earbs a thionndath
 Tur bun oscionn da, le ionnsuidh threin.

Air gras, is trocair bheir neart, is treoir dha,
 Re fad an roid dh'ionnsuidh gloir an Uain ;
 'Sna neamhaibh ard, far am paitl an gradh dhoibh,
 'S cha teirig cail doibh gu brath g' a luadh.
 'S e cliu an sgeoil ud gur firinn mhor e,
 Gun fhocal mor-uaill, no sgleo gun bhri ;
 'S e Criosd an eiric as buaine eifeachd,
 An iobairt reitich, sar steigh na sith.

Thug Dia an t-Ard-Righ aon mhac a ghraidih dhuinn,
 A ghabh ar nadur, 's e bharr a rian ;
 Anns an d'thug e 'n umhlachd, le deoin, 's le durachd,
 Thug coir as ur dhuinn teachd dlu do Dhia :
 Sar umhlachd chiatach do lagh na Trianaid,
 Leis an duin is Dia ann bha riamh re feum ;
 An coslas truaghain do dhuine truaillidh,
 Ach a b'fhearr, 's a b'uaisele na'n sluagh gu leir.

An caraid gaolach a choisinn saorsadh
 Do'n chinneadh dhaonna le caonnaig chruaidh ;
 A dh'fhuiling tamaitl o rug a mha'ir e
 Gu la a bhaiȝ ann ait an t-sluaigh.
 Nuair bu naoidhean òg e, rinn Herod fhògradh
 'S e dearcadh 'n comhnuidh air doigh an t-sluaigh.
 Bha 'bheatha bronach, am fad 's bu bheo e,
 'S e cruaidh an toir air gu' bheo thoirt uaith.

Oir b' e bu ghnath dhoibh bhi deanamh taire
 Air Athair gradhach, 's air 'ai'ntibh naomh :
 'S bhi deanamh dearmaid air slaint an anma,
 Le cleachda garg, is le h-angnath baoth.
 Na Sagairt uaibhreach, 's na h-ard dhaoin uaisle
 'Nan naimhdibh buan da, le fuath gun chrich :
 A' deanamh diochill, le h-iomadh innleachd,
 Is Moran mi-ruin gu' shior chur sios.

Is air a lorg bha na diabhla borba,
 Fuidh phrionns an dorchadair, colgail, cruaidh :
 Ach 'se bu chraitich an ceartas ard bhi
 Cur claidheimh 'n sas ann, gun bhaigh, gun truas.

Rug mallachd Dhia air arson nam fiachan,
 Bhuin 'Athair fial ris gu fiata garg ;
 Oir rinn e threigsinn an am na h-eigin,
 Nuair chaidh a cheusadh le h-eucoir gharbh.

Ach 's gearr a chuairt a bha'm bas an uachdar,
 Gu h-aithghearr fhuair e a bhuaidh gu slan ;
 Oir rinn e eiridh 'n treas latha 'n deigh sud,
 Gu subhach, treubhach, chum feum do chach :
 Do pheacaich dhiblidh, a bha fo dhiteadhl,
 Gu-n deanadh 'fhireantachd didean diobh ;
 O chiont an nàduir, 's o'n lochdaibh gràineil.
 So chumhachd Shàtain bha ghna ri foill.

Nis anns na h-ardaibh, tha neart gu bràth aig
 A chum na's àill leis thoirt sàbhailt suas ;
 Is chum à naimhdean a sgrios gun taing dhoibh
 Droch dhaoin is aingil, luchd ainneart chruadh.
 Ach thair gach seòrsa nò peacaich mhòra
 Le 'm fuathach eòlas air deoin an Triath :
 Nach creid an fhirinn, ged tha i cinnteach,
 Nach gluais gu dìreach, ach sìor dhol fiar.

Ged bhiodh an Criosduidh 'n a luidh am priosan,
 Gu docrach, iotmhòr, gun bhiadh, gun slaint,
 Ni'n soisgeul siorruidh, tre bheannachd Iosa
 A chridhe tiorail, le fior ghean gràidh.
 Ged dhùisg a nàmhaid geur leanmuinn cràiteach
 Gun aon chion fàth air ach gràdh, is sith :
 Tha chridhe aoibhneach, tha ghnùis ro-aoidheil ;
 Tha dán is laoidh aig' gach oidhch gun dith.

E cumail gleachdaidh an aghaidh peacaidh,
 'S a stiuireadh 'chleachdaidh, le beachd air Criosd ;
 Tha gaol do'n reachd thar gach ni, is neach aig,
 'S cha ghabh e tlachd ann an seachran fiar.
 'Se Dia na tròcair a neart, 's a chòmhnuadh,
 A bhios an còmhnuidh toirt seòlaidh dha.
 Cha lag a dhòchas, cha bheag a shòlas,
 Tha aiteas mòr aig' nach eòl do chach.

A Thighearn, Iosa, gabh truas do 'n Chriosdachd,
 Tha 'n t-eolas iosal, 's gach crioch muncuairt:
 Is bras a dh' éireas gach mearachd éitich
 'S is beag an t-eud th' aig a chléir san uair.
 Dean creidimh, 's eòlas, dean gaol na còrach,
 Is pailteas sòlais, a dhòrtadh nuas:
 Gu daoin a philltinn, o'n cleachdaibh millteach,
 'S gu naomhachd inntinn bhi cintinn suas.

Cuir gaol na sìochaint a measg nan rìghrean,
 Is borb ri strì iad mu ni ro fhaoin.*
 Taid tional armait, 's cinn-fheadhna falbh leo,
 A ghlaicadh talmhainn, 's a mharbhadh dhaoin;
 Daoin nach d'thug fuath dhoibh, 's le'm b'aill bhi suairc; ach
 Chaidh sparradh 'n tuasaid le 'n uachdrain fein.
 Mo thruaigh! nach b'fhearr do na h-uachdraid ard ud
 Bhi beò mar bhrà'ribh, an gràdh da cheil.

A Dhe na sìochaint, craobh-sgaoil an fhìrinn,
 Measg slògh nan tirean, 's nan innsean cian:
 Mar dhaoin air chall, ann an ceo nam beann iad,
 An oidhche teann orr, 's iad fann gun bhiadh.
 Thoir solus gle'ghlan, thoir rathad réidh dhoibh,
 Is cridhe gleusd a thoirt géill do 'n uan:
 Thoir sgeul do shlàinte, thoir fios do ghràidh dhoibh,
 Cuir feart do ghràsan 'nan dàil le buaidh.

CREIDIMH.

"Creid anns an Tighearn Iosa Criosd, agus saorar thu."
"Gach ni nach 'eil o chreidimh is peacadh e."

Leam is iòghnadhl an nì nach 'eil fìrinn na slaint
 Air a creidsinn do rìreamh gun diobradh, gun tàir,
 Leis gach iosal is uasal d'an dualach am bàs,
 'Nuair thig aiteal d'a fuaim chum an cluasan le fàilt.
 O'n se creidsinn bheir fuasgladh do thruaghanaibh leoin.
 O an cleachdannaibh truailidh, 's o'n truaigh th' air an toir.

* Sgriobhadh so ri am cogaidh.

'Se a ghleusas an càil chum an gràdh thoirt do Dhia,
Chum an tlachd bhi 'na à'intibh ro àluinn gach ial.

Leam is iòghnadh an nì gu bheil fìrinn na slàint
Air a creidsinn do rireamh gun diobradh, gun tàir,
Le duin iosal no uasal d' an dualach an bàs,
Ged a bhuaileadh a fuaim air an cluasaibh do ghnà;
Tha an fhìrinn 'na buadhannaibh uasal toirt bàrr
Air na seudaibh as luachmhoir mu'n cual thu 'n ad là;
'S tha do nàdur co suarach 's gur fuath leis a gnàth,
Oir cha dùraig e smuaineach bhi uair air a sgàth.

Tha gach focal de 'n fhìrinn a dìteadh cloinn daoin,
O'n tha'n cleachdanna clì, is an innleachdan claon:
'S o'n tha iadsan le dìocheall gam fìreannach féin,
Se am miann a bhi sìor tharruinn sìochaint o'n bhréig.
Tha an cridh aca sanntach, làn gannlais do'n chòir;
Tha an inntinn ac dall, tha iad meallt air gach dòigh.
'S ann ri Satan tha'n réite, 's iad géilleadh d'a mhiann:
Cia mar dh'fheudas iad éisdeachd le spéis ri guth Dhia?

Deir an Slànuighear prìseil, beul bì nach can breug,
" Cha do chreid sibh do bhriù gur i 'n fhìrinn tha 'm
bheul."*
Cia mi-chiallach an reuson! cia éitich! cia fiar!
Air an fhìrinn a thréigsinn mar bhreugaibh nach fiach!
'Siad mo thruaighe clann daoine, co baoghalt, 's co dùr!
Dol a thaobh mar theid caoraich air faondrath gu dlù!
Mar tig feartan o'n aird thoirt doibh nàduir as ur,
Cha chreid neach de shliochd Adhaimh an Slànuighear
ciuin.

Creidimh naomh agus fior ann an Iosa mac Dhé,
Deir an Sèriobtùr gur tiolac o Dhia e gu léir.
Bheir a thrócair 's a ghaol e gun aobhar no fàth,
Do na trúaghanaibh baoth, tha fo dhaorsadh do'n bhàs;
A thoirt beò dhoibh o'n bhàs, 's fradharc slàinteil d'an
sùil,
Chum 's gìn-m faic iad mar dh'fhàg iad an àithn air an cùl:

Mar a bhrosnaich iad Dia, le bhi fiaradh an gnàth,
Chum an dìteadh gu piantaibh nach criochnaich gu bràth.

'S mar tha michreidimh gràineil air àrach 'nan cridh,
Bhios a ghnà deanaidh tair air an t-Slànuighear mhin;
'S chum gu-m faic iad an fhùrinn tha 'g innseadh mu
Chriosd,

Gach ni rinn e, 's a ni e thoirt sìth dhoibh gun chrioch:
Mar a dh'oibrich e 'n fhìreantachd phriseil leis féin,
Rinn am fuasgladh o'n dìteadh, le cinnte nach géill:
'S mar a bheir e dhoibh gràs chum an gnàth dheanamh
seamh,

Gus am fàs e co àillidh 's gu-n tar e gu neamh.

Nuair a gheibh iad an leursainn ud, ciatach, neo-chlaon,
Ni e tuigseach is geur iad thair reuson chloinn daoin:
Chi iad cuspairean lionmhòr tha diomhair do chàch;
'Sao'l neo-fhaicsinneach siorruidh, ro fhior, is ro ard.
Chuireas sgail air an t-saogh'l so, 's gach faoineis 'na chom,
Nochdas luaineach mar ghaoith e, co aotrom ri moll.
Eiridh 'n inntinn gun dàil gu ro ard os a cheann,
Dh'ionnsuidh phàrrais an gràidh, 's gach ni àluinn a th'
ann.

Nis o 's leur dhoibh an stéigh, agus éifeachd na slàint,
Cha-n-eil déigh ac bhi 'g éisdeachd ri breugaibh an nàmh:
'Si an fhùrinn gun fhoill a bheir aoibhneas doibh ghnà;
'S bidh an inntinn 'ga faoidhneachd a dh'oidhch is a la.
Fanaidh 'n t-as creidimh! luimeil mar fhuighleach a làir,
Ach cha-chlos doibh 'ga chuibhleach, 's 'ga chlaoideadh
gach trà.

Chuid a chuid gheibh iad buaidh air, ge buan e, 's ge rag;
Oir bidh gràs 'gan ath-nuàthach, 's cha-dualach dha stad.

'S gasd an acuinn ri he-éigin, no deuchainnibh cruaidh,
Creidimh diongmhulta, treubhach, nach géill ri h-an-uair:
Ach nì greim gu ro chruaidh air gach buaidh a ta'm Criosd,
Chum na feartan thoirt nuas, ni ar fuasgladh, 's ar dion.
Cha-n-eil aon nì 'san t-saoghal co gaolach ain Dia.
Is cha-n fheudar as aogais le daoinibh a riad;*

Oir ri fìrinnibh Dhè chuir e 'sheula gu slàn,*
Nuair ni 'n t-ascreidimh breug de gach sgeul thig o'n aird.†

O'n thà 'm peacach thaobh nàduir 'na nàmhaid d'a ghnè,‡
'S e an Triath le laimh làidir a dh'àraicheas e:
Bidh a ghairdean gu feartmhòr a neartach' gach gniomh,
Toirt a bhochduinn gu beartas, 's a' ceartuch' gach giomh;
A thoirt umhlachd le gràdh do na fàintibh gu lèir,
Gun dad uaill ach fein-àicheath bhi ghna anns gach ceum;
Oir ge dian bhios a mhiann gu bhi diadhaidh gach am,
Chi e 'n lagh aig an Triath fatda cian os a cheann.

Creidimh fior bidh gna shùil aig ri ùrach o'n aird,
Bheir e ort dol adh'urnaigh le dùrachd gach trà;
Urnaigh threun thèid adh'urchair gu cuimseach gu neamh,
'S a gheibh èisdeachd gu tulchuisseach, cunbalach, rèidh:
Chuireas faobhar is gleus ort gu h-eudmhòr, 's gu beò,
Chum do thoil bhi gu lèir arson Dhé, is a ghlòir:
'Si do chràdh 'n urnaigh mharbh bhios aig cealgair nan
lub,
Urnaigh bhochd arson ainm, gun dad tairbh innt, no sùgh.

Fhad 's a riaghlas an gràs ud thu 'n làthair do Dhè,
Bidh do naomhachd a fàs, bidh do ghairdeachas gleusd;
Cha bhi smuaineach ad chrìdh nach bi dìleas is cneasd;
Bidh do mhiann ris gach ni a bhios dìreach us ceart.
Fhad 's a riaghlas an gràs ud thu 'n làthair chloinn daoin,
Cha bhi gniomh ni do làmh nach bi gràdhach, us caoin,
Cha bhi focal 'n ad bheul nach bi reusontach, ciuin,
Ged a thachradh riut beist bhios gun bheusan, gun chliù.

Tha an gràs ud co ceutach, 's co feumail gach uair,
Us nach fheudar as eugmhais gu-n èirich leat buaidh.
Bi 'ga altrom gu deònach, ri ri d' bheò, us ri d' bhas;
Bithidh sìth agus sòlas an còmhnuidh 'na là'ir.
Bi ag rannsuc'h an fhocail le tlachd, is le miann,
Do gach creidmheach is taice gach seachdain do'n bhliadhna,
Lean gach aon mheadhon gràis fad do làthan gun sgios,
S thig do chreidimh, 's do shlainte gu lànachd gun dìth.

DO'N MHÍ-CHREIDMHEACH.* I. CHUID.

" An ti nach creid, tha e air a dhìteadh cheana,
 " Chionn nach do chreid è an ainm aoinghin mic Dhe!"
 " Do bhrigh gu bheil misé 'g innseadh na firinn,
 " Cha-n-eil sibh ga m' chreidsinn."

1. Cha do chreid thu do dhìteadh,

Ged 's i'n fhìrinn a dhaor thu,

Dh' ionnsuidh ifrinn na pèine;

Is cha leur dhuit do bhaoghal.

2. Cha do chreid thu do chridhe

Bhi sior thighinn, gu faoilidh,

Air gach olc th' air a bhacadh,

Leis an reachd tha ro naomh dhuinn.

3. Cha do chreid thu gur comadh

Leat an comunn ro chaomhail,

Th' aig na naoimh ris an Dia ac,

'S nach b'e 'm miann bhi as aogais.

4. Gur e d' athair an diabhol,

'S gu bheil a mhiannan leat aobhach:

Gur fíor namhaid do Dhia thu,

Air dol cian uaith air faondrath.

5. Gu bheil thu 'n còmhnuidh 'na fhianais,

No gur fiach dhuit do shaothair,

Dol a lùbadh do ghlùn da,

Ann an urnaigh, no aoradh.

6. No, ma rinn tha an lùbadh,

Gu-n robh 'n dùrachd gle fhaoin ann;

Thaobh do chridhe bhi truaillidh,

'S gur co luaineach ri gaoith e.

7. Cha do chreid thu gu-m b' fhearr dhuit,

Bhi sior fhàs ann an naomhachd,

Na bhi cumhachdach, saibhir,

Le mor oighreachd san t-saoghal.

8. Chreid thu breugan an diabhoil
 (Fear bha riamh ga do shláodadh,
 Chum a għaraidh gu dian leis,)
 Fad roimh fħianais 'n Fhir-shaoraidh.
9. Chreid thu 'n t-slighe bhi leathan,
 Bheir gu beatha nach caochail:
 Gur gle fharsainn an geata,
 'S iad dol steach air nan sgaothaibh.
10. Chreid thu 'n t-slighe bhi aimhle'an,
 A bheir gu gaintir a' chaoindih;
 Gu bheil cachailleag theann air,
 'S iad ro ghann tha 'ga faotainn.
11. 'Sann air Dia chreid thu mi-sguel;
 E bhi dìreach reir d' aoigis,*
 E bhi toilicht le d' chleachdad,
 Is do d' pheacadh toirt aontadah.
12. Do do smuaintibh neo-gheamnaidh,
 Is do d' sheanchasaibh draosda.
 Do d' adhaltrus gràineil,
 Is do d' mheairle gun aobhar.
13. Do do bheumadh, 's do d' chaineadh
 Air a' bhràthair bha caomh riut:
 Do do bhàrganaibh carach,
 Is tu mealladh na dh' fhaod thu.
14. Gach aon ni bhiodh tu ceannach,
 Bhi 'ga tharrainn ro shaor ort,
 Is gach neach ri 'n do reic thu,
 Nach bu deic leis a dhaoirid.
15. Ris gach droch rud a ni thu
 Cumaidh 'm mìchreidimh 'aodan;
 Ged b' e guidheachan drabasd,
 Ged b' e sabaid no caonnag.
16. Gheibh e leisgeul an còmhnuidh,
 Do d' għeċċaireachd chraosach:

'S ni e dearbht thu nach misd thu
Bhi ro thric air an daoraich.

II. CUID.

1. Ged is lionmhор na peacaидh
Ta an cleachdadх chloinn daoine;
Ged tha lochdan nach gann ac,
Cuid n'as antruim, 's n' as aotruim:
2. Ged tha smuaintean ro dhiomhain,
Agus gniomharan baoth ac;
Ged tha braid agus breugan,
'S breth-air èigin gach taobh ac:
3. Ged tha mìrun is seirbhe,
'S moran ceilg far nach saoilinn;
Ged tha ardan is farmad,
Air an anmaibh toirt caoile:
4. Cha-n-'eil iad uile co millteach,
Ris a mhì-chreidimh bhaobhail;
Nach creid an fhìrinn is feumail,
Ach na breugan is claoine.
5. Nach creid focal thuirt Dia ruinn,
Chum ar riaghladh, 's ar foghlam;
Ged 's e creidimh 'n t-aon inneal,
Ni o mhilleadh ar saoradh;
6. 'S a bheir sealbh dhuinn sa bheannachd
A chaidh cheannach' gu daor dhuinn;
A choisinn Criosd duinn gun sòradh,
Nuair a dhòirteadh 'fhuil chraobhach.
7. 'S e sud peacadh na dunach,
Cha-n 'eil duine tha saor uaith;
Fhad 's a ruigeas an fhìrinn,
Bidh e cinnteach gu-n sgaoil e.
8. Ma 's duin thu' 'n staid nàduir,
Bidh tu ghnà leis ag aomadh;

'S ged fhuair thu a cuibhiteach,
Leanaidh fuighleach nach caol riut.

9. Air do shuilibh thig sgleò leis,

Bheir e ceò ort ni caoch thu:

E co seòlta gu méalladh,
Ris an t-sionnach a saobhaidh.

10. E co leanmhuinneach, beadaidh.

As nach teich e ri d' aois uait:

'S e do sgrios tha e miannach',
'S fad man iarr e do chaomhnadh.

11. Seas, is seall air do chunnart,

Gun fhios c'uin a gheibh 'n t-aog thu.

Gabh ri Criosd anns an fhocal,

Leig do thaic ris 'na aonar.

12. Cum an comhnuidh do shùil air,

Bi gu dlu ris air d' aonadh:

Gabh an Spiorad gun dail uaith,

Ni e gras ort a thaomadh.

13. Fhir tha creidsian na firinn,

Dean am mìchreidimh shaodach;

Na toir tàmli dha, no fasgath,

Cuir air asdar do'n fhraoch e.

14. Oir ma gheibh e fo chìs thu,

Bidh tu 'd chìnneig, 's ad deaolaig;

Thig do mhisneach gu fuarach',

'S thig do chruadal gu maoladh.

15. Falbhaidh d' eud, is do chùram,

'S caillidh 'n dùrachd am faobhar

Bidh do shìth air a leònadh,

'S thig do shòlás gu traoghadh.

16. Creid an fhìrinn gun teagamh,

Bheir an creidimh an gaol leis;

Ni e snasnmhor do għluasad,

'S bitħidh buaidh agad daonnan.

AN GEARAN.

“Och is duine truagh mi! co a shaoras mi o'n chorp a bhàis so?”

Is doilich leam mar tha mi
 Ag siubhal le mo nàmhaid,
 Easumhal do na fàintibh,
 'S mo ghràdh dhoibh co fann.

'S iomadh fear a bhàrr orm
 Tha siubhal réir a nàduir;
 'S e 'n lagh tha fulang tàmailt,
 Is tàire nach gann.

Riamh a leagadh Adhaimh,
 'Se 'm peacadh 'n ni as fearr leinn,
 'S mi-chneasd a thug sinn gràdh dha,
 'Ga thàlath gach am.

Cha d'fhuair mi fad mo làthan,
 Dad buannachd, no dad stàth dheth,
 Ach daonnaн tarrainn sàis orm,
 'S 'g am chàramh am fang.

'S e dh'fhàg gach ni a leugh mi,
 Gach searmoin riamh a dh'éisd mi,
 'S gach guth a labhair beul rium
 Gun fheum dhomh, gun stàth.

'S e mhilleas gealladh Dhé orm,
 Nach earb mi ris ach eutrom,
 'S nach càirich mi rium féin e,
 Gu h-éifeachdach, slàn.

'S ann chuir e mi an déigh-laimh,
 'G am fhàgail ro mhi-ghleusda,
 Gu h-obair uasal, euchdach,
 'S gu treubhantas àrd :

Gu gleachdadadh ris an eucoir
 A bhios am chridhe 'g éiridh,
 No chithear ann am bheusaibh,
 Gu h-èitich, 's gu grand.

Nam bithinn tairis, dìleas,
 Ag leantuinn ris an fhìrinn,

Bhiodh ise dhomh mar dhìdean
Nach diobradh gu bràth.

Ged chuireadh daoine sios mi
Le casaidibh, 's le dìtibh,
Gu-n togadh ise rìs mi,
Is dheir'inn an aird.

Cha toilleadh i gu dìlinn
Dad coire dhomh, no mìthlachd,
Tha ceangal ris an t-sìth aic,
'S is dìreach a gnàth:

Ach 's mor an call, 's an dìth dhomh,
Gu bheil i tric air dìchuimhn,
'S nach eil a creidimh cinnteach
Am inntinn ag tàmh.

Bha amaideachd is góraich
Ag leantuinn rium o m'òige,
Is b' annsa leam gu mòr iad
Na 'n t-eòlas as fearr.

Nan deanainn leth na còrach
Cha chreidinn nach bu leoir e,
'S nach tearnadh sud fadheoidh mi,
Gun doigh air tigh'nn gearr.

Ge mor an t-aobhar sòlais
Bhi 'n comunn Righ na glòire,
'S iad b' annsa leamsa òrain,
'S bhi 'g òl nan deoch slàint.

Bu dallag mi nach sòradh,
Bhi cluich àir bruaich na dòrainn,
An Diabhol ga mo threòruch'
Gu seòlta air laimh.

Gur mor a chreach, 's an diùbhail,
Mo chridhe bhi gun dùrachd,
A ghabhail Dé nan dùl domh,
Mar Ughdar mo shláint:

'S e taigseadh dhomh 'na chùmhnant,
A neart a bhi mar chùl domh,
'S a ghliocas ard gu m' stiuireadh,
Le cùram, 's le gràdh.

Tha druidheachd air mo shùilibh,
'Se 'n rud a ni mo chíùrradh

D' an ruith mo mhiann gu siùbhlach,
 'S mi lùbadh 'na dhàil.

Mo shonas air mo chùlaobh,
 Mar anabas nach fiù leam ;
 Is m' anam an droch rùn da,
 'Ga dhiúltadh le tàir.

'S mi 'n duin as truaigh san t-saoghal,
 Fo chìs aig m' eascar' daobhaidh,
 Lan fuath do 'n bheath as caoine,
 S an gaol air a bhàs.

Co sheallas rium am dhaorsadh ?
 Co thioncas mi o chlaonadh ?
 Cha n-aingil, no clann daoine,
 Och ! b'fhaoin iad sa chàs.

Ach taing do'n Athair naomha,
 A dh' ullamhaich an t-saorsadh,
 Làn tearnadh o gach baoghal,
 Trid aon ghìn a ghràidh.

A Dhe ta iochdmhor, maoineach,
 Cia fhad a bhios mi caoineadh !
 O greas le d' chobhair chaomha,
 Is saor mi gun dàil.

FIREANTACHD CHRIOSD.

"Gu faighear annsan mi gun m'fhìreantachd féin agam, a ta o'n lagh, ach an fhìreantachd sin à ta tre chreidimh Chriosd, an fhìreantachd a ta o Dhia tre chreidimh."

'Si Fireantachd Iosa Criod mo Thighearnì,
 An dion a bhitheas gu feum,
 O m' pheacannaibh gniomh ta lionmhòr, minic,
 'S o'n t-siol a ghìn iad gu léir ;
 Bheir sonas is solas mòr do m' anam
 Nach leòn an anshocair chruaidh ;
 'Sa chumas rium dòchas glòir nam flaitheas,
 Ri m' bheò air talamh mo chuairt.

Bha mise mar chàch am thràill do'n donas
 Gun chàil do chobhair an Triath,

Ag iarraidh mar m' àilleas sàth na colla,
 Gun aird ari cogadh ri m' mhiann:
 Ag siubhal mar ghaoithein aotrom, salamh,
 Co faoin ri faileas nà bréig ;
 Gün smuaineach air aog. no caochlath aithghearr,
 A dh'fhaodadh tachairt domh féin.

Gus an d' thainig an uair san d'fhuair mi buille,
 Ro chruaidh, ro ghuineach o'n reachd.
 Dh'fhág gaoir ann am chluais nach dual dhomh tuille
 A fuaim chur buileach o m' bheachd.
 " Is mallaicht gu bráth gach garlach dona,
 " A dh'fhág neo-choi'liont an lagh
 " Tha 'chridhe 's lá:nh gun tāmh dha solar
 " Gach crádh, gach gonadh, 's gach dragh."

'N sin ghabh mi an ruaig le ruathar cabhaig,
 Mo thruaigh! cha d' aithnich mi 'n ceum :
 Le cumhachd is buaidh mo thruaill eachd għramail
 Cha d'fhuair mi mach as am féin.
 Bha m' earbsa ri feum o m' dhéicibh falaich ;
 Ri eifeach aithreachais mhairbh ;
 Gu-n deanainn gach beud a threigsinn baileach ;
 'S n' as déin gu-n leanainn math m' anm'.

Ach b' anmhunn, 's bu chlì an t-sìth a thog mi,
 Bha diteadh cogais am chom :
 Bha bagradh na firinn siòr-dhol troimham ;
 Rug sgios is claoithadh air m' fhonn.
 Bha m' earbs' is mo chail siòr fhàs n' as fainne,
 Is dh'fhàilnich m' anam gu mòr :
 Bha Criod is a ghràdh san tràth as m' aithne,
 'S cha b' aill leam teannadh 'na choir.

Cha chreidinn nach deanainn féin mo chobhair,
 Chum réite chośnadh ri Dia ;
 Cha chreidinn guth Dhé, 'g radh, 'Sè do bheatha,
 Gun éis, gu maitheanas Chriod.
 'Se shaoil mi gu slan gu-m b'fhearr dhomh tighinn
 'Na dhail le gibhtibh a b'fhiù ;

Gù-n cosnainn le àrraichd fàilt a chridhe,
 'S 'na là'ir gu-m bithinn le cliù.

Cha-n fhac mi cor m' anma marbh fuidh'n mhallaichd,
 No'n fhearg a bh' annam ri Dia ;
 Mi féin a bhi m' chealgair dealbhadh meallaidh
 Do m' earbsa thana nach b'fhiach :
 No m' fhìreantachd féin bhi breun, 's bhi salach,
 'S 'na stéigh mhi-fhallain do m' shìth ;
 Mo naomhachd gu léir bhi éitich, greannach,
 Gun fheum a ghlanadh mo chrì,

Ach thug e ri h-ùin domh sùil a dh'fhaicinn.
 Mar dhìrugh am peacadh 'n am ghnè :
 Nach eil e 'n am dhùbhlàn lùbadh tairis
 Ri rùn ro bheannuichte Dhé :
 Gun chreidimh d'a sgeul, mar bhréig dhomh fhocal
 Gun ghéill d'a reachd, no d'a àithn ;
 Gam' ardachadh féin thar Dhé 'nam chleachdad
 Gach ceum a' hacadh mo shlaint :

Mo nadur bhi aingidh, naimhdeil, fuileach,
 Mi-thainig na dunach bhi m' chrì
 Is gniöinhan mo laimh lan aimhleis uile,
 Mo chainnt gu cumant gun bhrì.
 Mo naimhdeas do ghràs bhi araid domhain,
 O'n ardan doimhe tha m' chliabh ;
 'S mo mhi-chreidimh, gràineil, grànda, loitheach,
 'G am fhàgail coimheach ri Dia.

Och! mhothaich mi fhearg mar gharbh fhras pheileir,
 No dealgaibh teine 'g am chràdh',
 Chaidh surdalachd m' anm' air falbh le h-eagal,
 Chaidh m' earbs a leagail gu lär,
 Ach thionndath e smuainte truagh mo chridhe
 Mun cuairt, ('se sireadh mo ghaoil,)
 " A dh'fhaicinn mo luaidh, 's rud uainn 'nar dithis
 " Nach dual da rithisd gu-n sgaoil."

'N sin thuig mi gu h-aobhach gaol mo charaid,
 Fear-saoraidh tairis nan daoí,

A thainig do'n t-saogh'l o thaobh an Athar
 Chum saorsa cheannach dhoibh chaoi.
 Bha 'shiubhal tre ghàbhadh, 's bàs' ga choşnadh,
 Ach b' ard a chomas, 's a threis,
 Is mhair e ri là gun tamh ag obair
 An àit a phobuill bu leis :

Oir thug gu 'cùl an ùmhachd seachad
 Bha 'n cùmhant 'g agairst gach ré,
 Gun aineamh, gun lùb, do chum nach tachradh
 Gu'n dùint orr flaitheana Dé :
 Is dh'fhuiling e 'm bàs bu chòir dhiobh fhaighinn
 Le 'lan do mhallaichdaibh geur ;
 Oir sheas e 'nan àit mar Ràthan daingean,
 Gu làdir diongalta, treun.

Sud umhlachd is bàs as àillidh feartan,
 Dh'fhàg slàn an Ceartas 's an Reachd ;
 (Ruig Athair nan gràs, 's do làmh an taic riu,
 'S bidh fhàilt le tlachd ort, 's a dhreach.)
 Sud Fireantachd Iosa Criod an 'Urrais
 Rinn dioladh bunaiteach, treun.
 Tha 'n Tighearn Dia leath riaraicht tuille,
 'S chà-n iarr o dhuin ach i féin.

O'n thug e 'na airgheas gairm dhomh gabhaile,
 Is-tairgse a saghail 'san uair,
 A dh'fhiileanach m' anm' gu dearbh, 's gu deimhin,
 Gun airgirod, agus gun luach.
 O ! cionnas a dh'ultainn lùbadh ealamh,
 Le dùrachd ainneamh 'na còir!
 Ceud mbiann mo shùl an dlùs dhomh tarrainn
 Cur ùr-blith annam le treoir.

'Nuair thainig i' m' dháil le gràdh, 's le creidimh
 An tábhachd teagaisg na sìth,
 Ghrád fhuaradh leam agh chuir sgáth air m' eagal.
 Is náir air teagamh mo chrídh,
 Nis tha mi air tir le cìnnt 's le cothrom,
 Ge giblidlidh dona mi féin ;

Tha m' Urras gun dìobradh, chì mi 'chobhair,
Gun dith mu choinneamh gach feum.

Cha teirig a ghràs an càs no'n cunnart,
'Se failteach, furanach, caoin :
Cha-n eagal leam bàs, no cràdh, no fulang,
No nàmhaid guineach chloinn daoин.
O! cionnas a dh'fhaodas gaol eo barraicht
Bhi faoin am bharail gu bràth!
Gaol cridhe m' fhir-saoraidh daonnan ma'rium,
'N déigh taomadh fhala gu lär!

Cia maiseach e féin, mac Dhé an Athar!
Cia ceutach gealladh a ghràidh!
Cia sgiamhach gu léir a dhreuchda flathail!
'S caoin-bheuma faillin a laimh!
'S ann agam tha 'n reuson géill, is urram,
Is éisdeachd ullamh thoirt da!
Mo chridhe bhi gleusd, mo cheum bhi siubhal
D'a réir mar 's urradh mi ghna!

O bitheadh mo cheann gach am gun obadh.
Ri tionnsgaibh thogas a ghlòir;
Mo cridhe le m' laimh gu teann ri obair
A ceannsach tograidh na feòl.
Dhe, tabhair dhomh còmhnad, dòigh, is uidheam,
'S mi' m' dheòr neo-shuidhte glìnà :
Gleidh m' anam o ghò, 'so sgleò fad m' uidhe,
'S cum deò 'n am ghuidhe gu m' bhàs.

OBAIR AN SPIORAID NAOIMH.

"Shaor e sinn tre ionnlad na h-ath-ghinnmhiann,
"agus ath-nuathachadh an Spioraid naoimh."—
"Bheir bhur n-Athair neamhaidh an Spiorad naomh
"dhoibhsan a dh'iarras air è."

Dùisg a-d' chodal, a thruaghain,
Tha thu 'n cunnart, 's cha suail e,
Tha thu ciontach, is truaillidh,
Thaobh do ghnè, is do għluasaid;

Tha an Ceartas 'gad ruagadh
 Dh' ionnsuidh ifrinn na truaighe
 Chum do chlaoideachd gu buan, is gu cràiteach.
 Chum, &c.

Tràill thu buileach do d' mhiannaibh,
 'S tha iad doilich a riarrach',
 Nàmhaid guineach do Dhia thu,
 'Ai'ntean uile ro shiar leat,
 Nair gu tur ort a diadhachd,
 Dh' fhàg do thuigs, is do chiall thu,
 Chaill thu mothachadh d' iarguinn, 's b'e 'm bàs e.
 Chaill, &c.

Tha thu feumnach air fuasgladh,
 Ged nach leur dhuit san uair e;
 'S mòr am beud e nach gluaist' thu
 Leis na reusonaibh buadhach,
 A thug le h-éigin mhìn, uasal
 Iomad eucorach duaichnidh
 O'n cor breun gu ath-nuadhadh àluinn.
 O'n cor, &c.

M' annsachd Spiorad na naomhachd,
 A thig o'n Athair, 's o'n Aonghin,
 'Sè is urrainn sa chaochlath,
 Spiorad cumhachd is gaoil è,
 Spiorad barraichte saor e,
 Spioraid carthannach, caoin e,
 'Spiorad acuinneach, faoilidh, gun àilleas.
 'Spiorad, &c.

Ruig an t-Athair le h-urnaigh,
 'S iarr an Spiorad le dùrachd ;
 'Se a dh' fhosglas do shùilean,
 Chum 's gu-n tuig thu d' eas-ùmhllachd,
 Naimhdeas d' anma do 'n chùmhnant,
 D' oibre marbha gun lù's annt,
 A cridhe cealgach nan lùb, is e gràineil.
 A chridhe, &c.

Bheir an Spiorad duit leirsainn,
 Air d' fhein-fhireantachd bhréige,

'S air do mhìchreidimh éitich :
 Bheir e mothachadh geur dhuit
 Air do choire, 's air d' eucoir ;
 Chuireas tur thu gu h-éigin ;
 Chi thu d' uamhas duit féin, is do chàch thu.
 Chi, &c.

Ni an Spiorad do stiureadh,
 (Ge neo-mhòthaichte ciuin e.)
 'S theid thu rannsach' le dàrachd,
 'S le mor ghràin do d' mhi-chàram,
 Dh' fhios am faighear Ceann-iuil duit,
 A sheòlas slighe as ùr dhuit,
 'Se do mhiann a nis cùl chur ri d' àbhaisd.
 'Se do, &c.

Gheibh thu seallàdh le h-aoibhneas,
 Air mòr inhaise na h-oighreachd,
 A bheir an Slanuighear caoimhneil
 Do na peacaich as oillteill
 A ni le creidimh dlu ghream air,
 Ged b'i ifrionn a thoill iad,
 'S their thu, O thoir dhomh roinn ann ad ghràs dith.
 'S their, &c.

Gheibh thu sealladh le h-aiteas,
 Ann am firinn an fhoeail
 Do Fhear-saoraidh nam peacach,
 Le 'chuid oifigibh taitneach,
 'S their thu, "M' annsachd. 's mo thlachd ris,
 "Nam biodh e agam am ghlacaibh,
 "Bhiodh mo shonas co pait as a b' àill leam."
 Bhiodh, &c.

Theid thu direach 'na chòmhail,
 'S ni thu greim air gun sòradh,
 Le fior chreidimh, 's le dòchas ;
 Tha thu rag, ach theid deoin leat,
 Tha thu lag, ach theid treoir leat,
 Oir is neartmhor d'fhear-còmhnaidh,
 Bidh Criod is tu posd', 's cha sgar bás sibh.
 Bidh, &c.

Cuiridh 'n Spiorad ud éifeachd
 Ann an ordraighean Dé dhuit ;
 Anns an t-searmoin 'ga h-éisdeachd,
 Anns an fhocal 'ga leughadh,
 Ni e d' urnaigh ro eudmhor,
 Ni e'n t-suipeir dhuit ceutach :
 Ni e tarbhach gu léir iad ri'n gnàthach.
 Ni, &c.

Bheir e leasachadh eòlais,
 Creidimh, gaoil, agus bròin duit,
 Bheir e neartachadh dóchais,
 Tuille tomhais do shòlas,
 Is do'n irioslachd bhòidheach :
 Bheir e gràs do gach seòrs duit,
 Is ri h-ùin bidh iad dòmhail, is làtdir.
 Is, &c.

Ni e caochlath air d' inntinn,
 Bheir gu réite, 's gu sìth thu,
 Ris an lagh a thug Criod duinn :
 Bidh e uile leat prìseil,
 Bidh tu daonnaン 'ga sgrìobhadh,
 Air do chridhe gu dìleas,
 Chum 's gu-n cleachd thu le dìcheall gach là e.
 Chum, &c.

Bheir an Spiorad gu beachdaidh,
 Air gach maoidheadh; is bagradh,
 A tha sgriobht anns an fhocal,
 'Sa thig gu crìch air luchd seachrain
 D' iomain dìreach o'n pheacadh,
 Chum gach innleachd a sheachnad,
 Chuireadh sios thu fuidh smachdachadh Shàtain.
 Chuireadh, &c.

'Slionmhòr gealladh ro luachmhòr
 Th' aig an Spiorad 'gu d' fhuasgladh,
 'S gu d' lionadh le luathghair,
 'Nuair bhios d' aghaidh ri cruadal :

'S thig iad thugad air uairibh,
 'S thu air faobhar na bruaiche,
 Ged nach deanar leat gluasad 'nan dàilsan.
 Ged, &c.

Bidh gach cùis anns an fhreasdal,
 Air an stiuireadh gu deas leis ;
 Ma bhios tu sàraicht, no seasgair,
 Ann an àilleas, no'n easbhuidh,
 Ann an slàinte, no'n easlaint,
 Bheir e ghnà chum do leas iad,
 'S bheir e sàbhailte leis aig a bhàs thu.
 'S bheir, &c.

Iarr a chòmhnad 'sa chaonnaig,
 Oir ma ghleachdas thu d' aonar,
 Bidh do bhuillean ro aotrom.
 Bheir do àmàth thu fo dhaorsa,
 'S cuirear glùn ainn ad thaobh leis,
 Dh'fhàgas brùit thu ri d' shaoghal,
 Mur bi'n Spiorad ro naomh ud riut bàigheil
 Mur, &c.

Deangaidh 'n Spiorad duit seula
 Dh'fhàgas 'aileadh gu réidh ort,
 (Iomhaigh bheannuicht do Dhé e,
 Naomhachd, soilleir ri leughadh ;)
 Dearbhadh glan gur leis féin thu,
 'S gu-m bi 'n oighreachd dhuit glèidhete
 Bidh e dhuit mar an ceudna 'na earlas.
 Bidh, &c.

'Se 'm fior Cho'fhurtair mòr e ;
 Ged a chiosnaicht le bròn thu,
 An slochd iochdrach na dòrainn,
 Bheir e nios thu treoir as,
 Chum do lionadh le sòlas
 Bhios do-innseadh, làn glòire ;
 Cha-n-eil crioch air a thròcair, no 'chairdeas.
 Cha-n-eil, &c.

Fhir tha creidsinn a Bhiobuill,
 On is truaghan gun chlì thu,
 Taic ri Spiorad na firinn,
 Chaoi na fàg e air dìchuimhn,
 Earb do shlighe, 's dé shith ris,
 Cum do shùil gus a chrìch air,
 Sàr Cheann-iuil e nach dìbir gu bràth thu.
 Sàr, &c.

Bhri gu bheil e rò uasal,
 Bi air d'fhaicill 'nad għluasad,
 Buin gu failteach, 'sgu suairc ris
 Gun a chràdhadh, no 'bhuaireadh,
 Oir is gràin leis ni truaillidh:
 'S ged nach fàg e car uair thu,
 'S mor do chall ma bhios gruaim air car trà riut.
 'S mor, &c.

Amhlair għraind tha 'gad iomairt
 Anns a chlabar 'gad mhilleadh,
 'Stigh do Shàtan do chridhe,
 Tha thu 'd nàmhaid do'n Spiorad;
 Pill gun dàil, 's rach g'a shireadh,
 Na gabh àicheath, no pitleadh,
 B'e do shlaaint e ged bhioradh e d' àirnean.
 B'e do, &c.

Cha-n-eil athair 'san t-saoghal
 A bheir tiolac d'a aon mhac,
 Leth co eusgaidh, 's co faoilidh,
 'S a bheir Athair nan saor għibht
 Spiorad beonnaicht na naomhachd
 Do'n ti dh'iarras gu caoin e,
 Chum 'athnuadħachadh daonnan le 'ghrøsaibb,
 Chum, &c.

A thi beonnaichte, ghloirmhoir,
 A th' air caithir na mòrachd,
 Tha siol Adhaimħ co gorach
 'S nach eil miann ac air d' eòlas;

Cuir do Spiorad gu'n seòladh,
 Chum 's gu m pill iad gu deònach,
 Dh' ionnsuidh slighe na còrach, 's na slainte,
 Dh' ionnsuidh, &c.

MOLADH GRAIS.

" Is leoир mo grás-sa dhuit."

As do mhoineis, o m'anam, grad dhùisg,
 Is le dùrachd bi guidheadh gach tra,
 Gu-m fosgail an t-Ard-Righ do shùil,
 Gu bhi faicinn cia dlù dhuit a ghras.
 On tha thu ad pheacach ro thruagh
 Air do thruailleadh o d' mhullach gu d' shail,
 On a thain' ort am mallachd le buaidh,
 Ga do bhualadh gun iochd leis a bhas.

'S b'e sud am bas uamhasach, searbh,
 Naimhdeas garg anns an inntinn ri Dia;
 Seachran aigne, is coimheachas anm',
 Ardan cridhe ro anbarrach dhian,
 Fuath ro shonruicht do'n t-Slanuighear chaomh,
 Bhios ag aontachadh 'cheusadh gun daimh;
 Agus tair air an Spiorad neo-bhaoth;
 'S ais an obair ro-chaoin tha 'na laimh.

Tha an t-as-creidimh fuaight ruit a ghna,
 'Stric a bhrist thu na faintean gu léir;
 Thaobh na thug thu do'n pheacadh do ghradh,
 Is do Shatan, ge dian e ad dhéigh:
 Do mhi-chùram is d' aineolas dall,
 Do thugse ro mhall, ach san olc;
 Do smuaintean tric null is a nall,
 Gun dad buannachd, ach call a thoirt ort,

Ach o ! 'se mo chréach thair gach cùis,
 Thu bhi dùr ann ad naimhdeas do ghras;
 Ged 'se gras tha 'gad leigheas gu dlù,
 'S a gheibh 'n cliù uait am flaitheas gu brath;

E'e sud an gràs iongantach, suaire,
 Gràs as cumhachdaich buaidh agus feart,
 Gràs ro shaor, is ro phait, is ro bhuan,
 Gras ro uasal d'an dual a bhi ceart.

Cion ach gràs rinn do thaghadh o thus?
 (O m'anam, grad umhlaich thu fén!)
 'S a ghabh ortsa sar-bheachd le deadh rùn,
 Nuair bu tusa an diu ameasg cheud?
 Ciod ach gràs thug an Slanuighear nuas,
 Greis air chuairt measg nan truaghan a bhos:
 A thoirt umlachd 's a dh'f'hlang gu cruidh,
 Chum gu-m faigheadh tu suaimhneas, is fois?

Nach e gras thug an soisgeul do'n tir,
 Is a mhin-ghùth gu d' chridhe a steach;
 'Nuair tha iomadach fine d' a dhith,
 Is na miltean 'ga cluinntinn gun bheachd?
 Nuair bha thus aig an leomhann fuidh 'nhaig
 'S gun a h-aon teachd le cobhair 'n ad dhail,
 'S e gun dail dol gu d' reubadh gun truas;
 Nach e gràs rinn do thiorcadh 'san uair?

Bha do pheacanna 'g éiridh 'nan carn,
 Mar na beanntaichibh ard os do cheann;
 Iad co lionmhor ri gaineamh na traigh,
 Ri feur fasaich, no duilleach nan crann.
 Bha iad sud mar na neulaibh dubh, dorch,
 Bagradh doininn bhiodh borb ort o'n speur;
 Thainig gras, thainig ciuineas 'na lorg,
 Dh'fhalbh an stoirm, 's tha fiannh ghair air a ghein.

'Se a dh'fireanaich thu o gach lochd,
 Bha thu bochd, 's rinn e oighr' dhiot air Dia;
 Tog do chridhe, an siubhail fo sprochd,
 Oir cha nochdar e chaoi dhuit ach fial,
 On a thug e air flaitheas duit coir,
 Cha diult e dhuit solas do d' chrì,
 Is am feadh bhios tu gabhail an roid,
 Ni a Spiorad do sheoladh gu min.

Cha sòr e da naimhdean a chlàoidh',
 Is cha mhaoidh e ort costus gu d' riari;
 Cha bhi sgiòs air 'gad bheannachadh chaei,
 Is cha chuimhnich e lochd rinn thu riamh.
 Le bhi creidsinn, 's a cogadh gu dlù,
 Le bhi 'g obair, 's ag urnaigh gun sgur,
 Le bhi fulang gu faighidneach, ciuin,
 Bheir gràs chum do rùin tha gu tur.

Oir tha acuinn 'san fhocal gu leoir,
 Thoirt da laigse gu treoir, is gu neart;
 Iomadh gealladh ro phrìseil, 's mhòr,
 Iomad àithne ro chòir, is ro cheart,
 Iomadh cuireadh ro thaitneach, is gairm,
 Iomadh taigseadh an nasgaidh de 'n t-slàint;
 Iomadh bagradh, 's ged tha iad ro shearbh,
 Tha iad feumail gu d' thearbath o d' nàmh.

Ged tha 'n seann duine fathasd 'n ad fheoil,
 Is e 'n comhnuidh a tionnsgnadh do thruaigh;
 Ged chum e riut cogadh ri d' bheò,
 'S their gràs riut, Is leoir mi gu buaidh.
 Ged tha thusa gun spionnadh, gun treoir,
 Agus deuchainnean mòr ort mun cuart,
 Agus d' eagal 'g radh, Caillidh tu 'n deò;
 'Se their gràs riut, Is leoir mi gu buaidh.

Ged tha romhad trom obair, 's cruaidh spairn,
 Is do chomas deo bhràideach 'san uair;
 Na h-ob dol 'nan coinnimh gun sgà,
 Oir their gràs riut, Is leoir mi gu buaidh.
 'S ged nach feudar leat teicheadh o 'n bhàs,
 Ach gu-n càirear do chorp anns an uaigh,
 Na gabh fiadh, creid an gealladh gu slàn,
 A thug gràs duit, Is leoir mi gu buaidh.

Nuair a thig la a bhreitheanais mhòir,
 'S a theid ordugh a bhreithein am fad,
 A dhùsgadh 's a thional nan slógh
 Chum 's gu-n seas iad am mòd ud gu grad:

Theid na h-aingidh a dhìteadh chum bàis
 Bidh an siorruidheachd cràiteach gu leoir;
 Theid na h-ionracain dachaидh gu bràth,
 'S cuiridh gràs thu 'nan cuideachd chum gloir.

Cha bhi duine 'sa chuideachd gu léir,
 Nach bi gleus air ag moladh a ghràis;
 Bidh Abraham 's Maois ann le chéil,
 Agus Daibhidh nan teud, is nan dàn:
 Bidh Manaseh 'nam meadhon mar sheòd,
 Agus Daniel, 's Ioseph an àigh,
 Bidh seann Simeon, Peadar is Pòl,
 Muire Magdalen, 's Eoin fear mo ghràidh.

Bidh am meairleach fhuair gràs air a chrann
 'Na ghaisgeach nach fann a measg chàich;
 Bithidh mìlteann gun àireamh dhiubh ann,
 Agus moladh nach gann ac àir gràs:
 Gràs an Athar a shònruich dhoibh buaidh,
 Gràs a Mhic chaidh 's a chruadal gu seamh
 Gràs an Spioraid a threòraich iad suas,
 Dh'ionnsuidh comuinn nan uaislean oir neamh.

MOLADH NAN GRAS.

*Is e toradh an Spioraid gràdh, aoibhneas, sith,fad fhulangas,
 caomhalachd, maitheas, creidimh, macantas, stuaim.*

Thoir an aire, o m' anam, gu geur,
 Ciod am feum a tha 'n cleachdadhl nan gras;
 Is nach ruig thu air uaisle fo 'n ghréin,
 Mar de għluasad bhi réidh ris an àithn.
 Tha do nàdur gun riaghailt, gun chonn,
 Chaill e 'm fonn a chuir Dia air a thùs;
 Tric air uideal mar għluasad nan tonn,
 Glacadh sonais gun bhonn, is gun sùgh.

Tha e 'n còmhnuidh ag iarruidh sgrios,
 Tuig an fhìrinn so nise 'na thrà,

Is bi 'g iarruidh an Spioraid gu liosd,
 Chum 's gu-m fiosraich thu sonas nan gràs.
 Gabh sar Eolas air briathraighe a bheil,
 Gabh r'a sgeula le Creidimh glan, ùr,
 'Ni an t-eòlas duit solas do d' cheum,
 Bithidh 'n creidimh dhuit feumail mar shùil.

Bithidh fradharc ud sìor dhol n'as fearr,
 Gu's an ruigear leis airde an lò;
 Bithidh 'm fradharc ud leasachadh ghnà,
 Gus an dealraich dhuit thu shuas ann an glòir
 Ni an creidimh dhuit easan chum triall,
 Agus sgiathan chum itealaich ard,
 'Se an làmh ghabhas taigseadh do Chriosd,
 Is an sgìath ni de dhion o do nàmh.

Bheir an creidimh dhuit buaidh air an t-saogh'l,
 'S air na h-uile ni faoin tha 'na ghlaic;
 Oir tha neart aig nach leir do chloinn daoin,
 'Se an Trianaid ro naomh a chultaic.
 Bithidh ghnàth aig a chreidimh 'na chòir
 Deadh chòisridh do ghràsaibh nach crion;
 Is e fèin ac 'na oide ro chòrr,
 Chum an seòladh, 's an greasad gu gniomh.

Bithidh 'n còmhnuidh ag siubhal 'na chois
 An t-Aithreachas soisgeulach, tlà,
 Nach gabh suaimhneas am peacadh, no fois,
 Ach ag osnaich le bròn, is le gràdh.
 Bròn mu d' chionta, s mu d' thruaighe mun seach,
 Bròn mu d' pheacannaibh gin agus gniomh,
 Bròn mu d' dhiobradh air fìrinn an reachd,
 Is mu d' sheachran cian fada o Chriosd.

Gràdh do'n Athair thug gràdh dhuit o chian,
 Gràdh do'n Mhac thug gràdh dhuit chum bàis,
 Gràdh do'n Spiorad chuir gràdh ann ad chliabh,
 Sa ni còmhnuadh gach ial ris chum fàis.
 Gràdh le d' anain, 's le d' chridhe gu leir,
 Le d'inntinn g'a réir sud, 's le d' neart;

Gradh do fhìrinn, 's do fhocal a bhéil,
Gradh d'a shluagh, is d'am beusaibh ro cheart.

Gràdh bhios seamh ris gach duine mun cuairt,
Ach gu sonruicht ri truaghan air for:
Gràdh bhios tréibhdhireach, bàigheil làn truais,
Is d'an dual a bhi caomh ris gach cor.
Leis a ghràdh thig an t-Aoibhneas nach faoin,
Cha-n-e aoibhneas an daoinibh, no nì;
Cha-n-e aoibhneas 'nad f'hìreantachd bhaoth,
Tha mar ghaoith, no mar chobhar gun bhù.

Ach sar aoibhneas 'san Dia is leat féin,
Nach dìbir, 's nach tréig thu ri d' bheò;
Reir a chùmhnaint a rinn e o chéin,
Is a mhaireas gun bhréig, is gun sgleò.
Sud an t-aoibhneas ni thusa ro ait,
Nuair bhios d'àirc, 's do gheur leanmuinn ro mhòr,
Nuair bhios d'amhgar 's do thriobloidean pait,
Bheir an t-aoibhneas an sgait as do chor.

Nuair a sheallas tu null thair na h-uaigh,
Air gach àgh air an d'fhuaradh dhuit coir,
Togaidh n' Dochas an t-aoibhneas gu h-Uaill,
A bhios buileach do-luaich, is làn glòir.
Thig' nan cuideachd sud, samhchair, is Sith
O nach dìbir an réite gu bràth;
'S oñ tha 'm fireanach' diongmhalt gun dìth,
Bidh do naimhdeas fuidh chis aig a ghràs.

Mar a chreag ann am meadhon a chuain,
Is na tonna ga bualadh gun tàmh;
Ged bhiodh buaireas gach taobh dhuit mun cuairt,
Ni an t-sith so doth-ghluasad, thu ghnà.
Ni an Spiorad thu macanta, mìn,
Ni e d' isleachadh sìos gus an lèr;
Chi thu aobhar air irioslachd crì,
Oir bu diblidh do chor, mur bhiodh gràs.

Chi thu aobhar air Taingealachid mhòr,
O nach eil thu fuidh dhòrainn 'san t-slochd;

'S on a fhuair thu an gealladh 'nad dhorn,
 Ged bhiodh bròn ort car tamuil fo sprochd.
 'S feaird tha Faighidinn mhaireannach, bhuan:
 Oir cha dual duit o thriobloid bhi saor
 Agus theagamh gu-n ceanglar a chual
 Air do ghuailnibh gach latha ri d' shao'l.

Is cha mhisd thu bhi Caithris * gach uair,
 (Gun dichuimhn air Stuaim, no air Eud,) ·
 Gabhail beachd air gach bealach mun cuairt,
 Gu do ghleidheadh o bhuaireadh, 's o bheud.
 Gheibh thu spionnad; is misneach o'n Uan,
 'S bidh do Chruadal neo-mheat anns an stri:
 'Na gabh aomadh le gealtachd ear uair,
 Oir thig buaidh leat tre'n Cheannard nach clì.

Tha do naimhdean ro lionmhòr, 's ro dhoirbh,
 Mile diabhol gle choirbt, is gle dhàn,
 D'fheoil, 's do mhiannan ro dhian, is ro bhorb,
 Is an saoghal le colg, no le gair;
 A toirt ionnsuidh, gach latha gu'n sgòs,
 Air do tharruinn a dhiobradh do shlaint
 Le bhi dearmad a chreidimh 'm bheil cli,
 Is a bhrì tha 'na ùmhachd o'n àithn:

Gus an lean thu an cleachdadadh th' aig càch,
 Bhi 'g ad ùnairt 'sa chlàbar mar mhuic;
 Chor 's gu-m bi thu 'nan cuideachd gu bràth,
 Air do chràdhadh am meadhon an t-sluichd.
 Ach gabh thugad uil armachd an Triath,
 Cleachd na gràsan ro bbriagh ud gu treun;
 Cha tig buaidh dhuit a taise no siamh,
 Ann an cogadh ro dhian nan cruidh-bheum.

Lean gu dùrachdach, daingean an spairn,
 Cha-n-eil lasachadh 'n dàn duit san fheòil:
 Ach gidheadh bidh do spionnad sior-fhàs,
 'S caithear càileachd do naimhdean mar cheò.

Ni na gràsan ud snasmhor do bheùs,
 'S iad a ghleusas do chridhe air chóir;
 Bheir iad flaitheanas nuas duit fuidh'n ghréin,
 Gus an téid thu gu siorruidh chum gloir.

CEISDEAN SOISGEULACH, NO

Criosd na h-uile anns na h-uile.

O BHEURRLA RALPH ERSCINN.

- C. Ciod an t-eòlas, fhir-beathachaidh 'n treud,
     Bheir dhomh sonas nach tréig mi gu bràth?
 F. Eòlas creidimh air Iosa mac Dhé,
     'S e a fhreagras do d' fheum anns gach càs.
 C. Chaill am peacadh dhomh Dia, 's gach ni maith,
     C'ait am faigh mi dhomh féin iad a ris?
 F. Ann an Criosd, on tha 'n Spiorad toirt brath,
     'S an sgeul ait a tha 'n soisgeul na sìth.

 C. Cionnas idir bhios Dia is mi réidh,
     Oir is éitich mo pheacadh 'na là'ir?
 F. Ann an Criosd, far an taisbein e féin
     A dheadh-ghean gu léir dhuit, 's a ghràs.
 C. C'ait am faigh mi deagh shealladh, is roinn
     D'a chuid gràsan, 's d' an aoibhneas ro mhòr?
 F. Ann an Iosa a riechd, agus 'oighr*,
     Anns an soillsich gu dealrach a ghloir.

 C. C'ait an iarr, is am faigh mi na leoир
     Do gach ionmhas a chòmhناس ri m' shliàinte?
 F. Ann an Criosd gheibh thu pailteas ro mhòr,
     Oir tha esan an còmhnuidh gle lànt†.
 C. C'ait an teich mi o'n chorruich ro gheur
     A tha tuiteam gu léir air mo cheann?
 F. Dh' ionnsuidh Chriosd neach a ghiùlain leis féin
     Corruich uamhasach Dhé air a chrann.

* Eabhd. i. 3.   † Eoin i. 14, 16.

- C. Cia mar stiurear mo cheumanna suas
 Is mi buailteach do sheachran a ghnà?
- F. Is e Criod an t-sligh choisrigte nuadh
 Anns an gluais thu gu dìreach an aird.
- C. C'ait am faigh mi air flaitheanas còir,
 'S air an t-sòlas gun chìch a th' air neamh?
- F. Ann an Iosa an Slànuighear mòr,
 'Se Iehobhah ar fireantachd e.*
- C. Cia mar nithear mis iomchuidh air glòir,
 'S mi co neò-ghlan am shiubhal, 's am ghniomh?
- F. Ni fuil Iosa thu cionalt gu leoir,
 Ni a Spiorad thu bòidheach gun ghiomh.
- C. Cia mar leanas mi 'n t-slighe gu ceann,
 'S mi co fann, is co anmhunn diom féin?
- F. Bithidh Iosa 'na neart duit gach am, †
 'S cha bhi 'chobhair dhuit fann ann ad fheum.
- C. Cia mar chlaoidear mo naimhde mun cuairt,
 Daoin' is deamhainti 'gam bhuaireadh gun sgur?
- F. Tre Chriosd bheir thu tuilleadh is buaidh ‡
 Chuire 'n ruaig air na naimhdibh gu tur.
- C. Bidh mo chogais 'gam dhiteadh, 's gam chràdh;
 Cia mar chuirear a cnàmhadh air chùl?
- P. Nochdaidh Criod duit a mhaitheanas slan,
 Chi thu fàilt, agus gean air a ghnùis.
- C. Cia mar ruigeas orm tràcair gu bràth,
 'S lion mhòr, gràineil mo pheacanna féin?
- F. Sruthaidh tràcair troimh Chriosd ort a mhàin,
 'S pailte gràs na do lochdan gu léir.
- C. Ach nach éirich an Ceartas le coir
 Eadar trocair is mise ma feasd?
- F. Fhuair an Ceartas o Iosa na leoir,
 Arson d'fhaichan, 's bu mhòr iad gun cheisd.
- C. C'ait am faicear leam maitheanas fial
 Teachd o Dhia dh'ionnsuidh m'anma gun dàil?

- F. Chi thu sud ann a geallannaibh Chriosd,
Am fuil Ios' a rinn réite le 'bhàs.
- C. C'ait am faigh mi na geallanna féin,
'Nan cultaic ann am f'eum, 's nan cùis eárbs?
- F. Ann an Criosd tha iad uile gu léir.
Nan *Seadh* 's 'nan *Amen*; dainghean, dearbht.*
- C. Agus c'ait am bheil Criosd: Ochon! C'ait,
Le chuid geallannaibh gràsmhor gu léir!
- F. Gheibhar Criosd anns na geallannaibh ghnà,
Chi do chreidimh e là'ir annt gun bhréig.
- C. Chriosd 'sa ghealladh! 's an gealladh an Criosd†
Cia mar chi mi gur fior sud le chéil?
- F. Leis an Spiorad bhi càranh fuil Ios',
Is a gheallanna lion-mhor ruit féin.
- C. Ciòd an dion, is an tioreadh‡ as fearr
Dhomh o bhagraidh neo-bhàigbeil an reachd?
- F. Sealladh creidimh do'n ùmhachd chum bàis,
A thug Iosa an Slànuighear seach
- C. Innis co bheir an creidimh sin dòmhhs,
'S mi gun treoir leis an cuir mi e 'n gniomh?
- F. Cumaidh Iosa riut creidimh ri d' bheo,
'Se a *Cheannard* o thus gus a chrioich.‡
- C. Ochon! c' uin a gheibh 'n t-ascreidmheach mis,
Tiolac measail a chreidimh o Chriosd?
- F. Nuair a leigeas e d' àschreidimh ris,
Is tu fiosrachadh fhocail 'n ad sgios.
- C. Bithidh 'n t-aithreachas feumail gach là,
Cia mar gheibh mise càiil da co buan?
- F. Gheibh o Chriosd, chaidh mar cheannard an aird
Gur an gràs sin thoirt seachad do'n t-sluagh.||
- C. Am faigh àmhlar, co truaillidh, 's co baoth,
Glanadh cridhe, is naomhachd gun sgleo.
- F. Gheibh; ni Criosd, duit 'na Leghich 'bheir bàrr,
Chuid a chuid ort an caochlath sin fos.

* 2 Cor. i. 20.

† Tioncadh.

‡ Eabb. xii. 2.

|| Gniom. v. 31.

- C. Cia mar ni mi na h-oibre gu deas
 Tha mar dhleasdanas orm leis an reachd?
 F. Bithidh Criod ann ad 'g oibreach le treis
 Toil is gniomh gu do leas chur an cleachd*.
- C. Cia mar dh'fheudar mo leìgheas gu bràth,
 Is mi galarrach, gràineil, ro bhrùit?
 F. Bithidh Criod duit na Leigh 'bheir bàrr,
 'Se an Tighearn a shlànuicheas thu†.
 C. Seol mi cionnas a dh'iarras mi 'ghnuìs,
 Is mo chridhe 's mo dliùrachd co marbh:
 F. Doirtidh Criod ort an Spiorad gu dlù,
 Gu do sheòladh chum urnaigh gun chealg‡.
- C. 'San mhòr ard m' obair slàint tharum féin,
 Ciòd ni mis, 's mi gun fheum, is gun sta?
 F. Sabhaidh Criod diot gach eallach gu léir
 'S esan Alpha's Oméga na slàint||.
 C. C'ait am faigh mi deadh bhanchar do m' earbs,
 Chum nach éirich i calm agus meallt?
 F. Ann an Criod a clach bhuinn a tha dearbht,
 Ris an còir dhuit bhi leanmhuinn gu teann¶.
- C. Cia mar gheibh mi an sal chuir air falbh,
 Nuair a thuiteas mi 'n salchar ro ghrànd?
 F. 'S tobar glanaidh fhuil Chriod le mor thairbh,
 Pailte, réidh dhuit gach aimsir 's gach trà.
 C. Creachan! ciod ma thig plàighéan ro mhòr,
 Ma thig bròn, agus eagal san aire?
 F. Tha sàr iocshaint aig Criod do gach leòn,
 Agus buideal gu d' dheoir chur an taisg.

* Phil. ii. 13.   † Ecsod. xv. 26.   ¶ Sech. xii. 10.

|| Taish. i. 8. 'Siad Alpha agus Oméga ceud litir agus litirdheirion-nach aibdeal na Gréigis, agus an uair a bheirear iad mar ainm do Chriod, tha iad ag cialluchadh, ni h-e amhàin gur e an ceud neach agus an neach deirionnach, ach mar an ceudna gur e Tùs agus Crioch na slainte.

- C. 'S mis am peacach as caillte 'san t-saogh'l,
Cia mar dh'fheudar mo thiorcadh o thruaigh?
- F. On is Slanuighear Criod nach eil baoth,
Bheir e saorsa *gu h-iomlanachd* uaith.*
- C. Tha mo gheilt roimh thein' ifrinn ro mhòr,
Am bheil dochas gu-saorar mi uaith?
- F. Bithidh Criod duit 'na fhasgath fadheòidh,
O gach dòrainn, 's o'n chorruidh tha buan.
- C. Cha bheag m' eagal, as m' uamhunn roimh 'n bhàs,
Cia mar theid mi le dànanachd 'na chòir:
- F. Thugadh 'n gath as le Iosa 'na ghràdh,
Nuair a dh'eug e 'nad àite le deoin.
- C. Cia mar fhreagaireas Criod anns gach càs,
Gach cor, is gach sàs a thig oirn?
- F. 'Se is *Uil anns na.h-uile* do'n t-slàint,
'Se Iehobha lan gràis agus gloir.†
- C. Cia mar dh'fheudas e'n còmhnuidh bhi là'ir,
A thoirt slàint agus teasairginn duinn?
- F. On is fagus ainm glòirmhor a ghnà,
Imànel, Dia maille ruinn‡
- C. Is an co'lion e dhomhsa an t-slàint'
Gun dad fhàgail an taice rium féin?
- F. Cha dean thusa as 'engmhais-sàn stà,
Tha do chàil, is do chomas mi-gleusd.
- C. Ach nach feud mi bhi riarach' mo mhiann,
Ma ni Criod domh an obair gu slàn?
- F. Sgriosaidh Criod iad an ifrinn gu cian'
Bhios ag iarruidh mi-bhuil thoirt-a 'gràs.
- C. Cia mar mheudaicheas m'eòlas le gaol
Air an t-Slànughear chaoin fad mo ré?
- F. Meas, an coimeas ris, saibhreas an t-sao'il,
Bhi mar challdach, nò aolach gun fheum.||
- * Eabh. vii. 25. † Col. iii. 11. ‡ Mat. i. 23. || Phil. iii. 8.

GRADH DHE.

I. CHUID.

"Is gradh Dia."

Saor ghradh an Triath do na peacaich iargult,
 Air seachran cian 'se mo mhiann a sheinn;
 Is mo na miurbhuil gu-n cluinnte riamh dad'
 Ach bagradh fiadhaich 'na bhriathar leinn.
 Ri sgeul air gaol leis an Athair naomha,
 Do'n chinneadh dhaonna gu caomhaill, dlù,
 Do chum an saoradh, le maise naomhachd,
 Cia 'm fear nach saoileadh gu-m b'fhaoin bhi 'n dùil.

On tha ionhaigh Shàtain, gu soilleir, gràineil
 Air iarmad Adhaimh, 'nan gnàth gu léir:
 Tha teist gach là orr, nach feudar aicheadh,
 Gu bheil an nàdur, 's an nàmhaid réidh.
 Gidheadh tha'n fhìrinn toirt fianais chinnteach
 Air gradh ro dhileas an Tì as aird,
 Do pheacaich bhaotha a chinneadh dhaonna,
 Tha duaichnidh, daobhaibh, 's nan aobhar gràin.

Is grádh neo-chriochnach, is gradh nach crion e,
 Ach mar an t-siorruidheachd dhiomhair, ard.
 Gràdh ard mar neamh e, gràdh 's doimhne freamh e,
 Gràdh fada, réidh e; 'sa leud toirt barr.
 Ceud mheas a ghraidh ud ann innleachd aluinn
 Gu daoin' a shlanuch' le bas mhic Dhé.
 Sud innleachd uasal chum gloir a bhuaidhean
 A thogail suas thair air smuain gu léir.

Chaidh glòir a cheartais a dheanamh beàrtach,
 Le iobairt ghasda nam feartan fior;
 Chaidh glòir an fhìrinn a dheanamh cinnteach,
 Toirt bagr' an dìtidh gu crìch air Criod:
 Chaidh glòir a ghraidh dheanamh soilleir, dealrach
 Cur a Mhic gu bas ann an ait nan daoí;

'S bha glòir gun traoghadh d'a thròcair chaomha,
Toirt thruaghan saor o bhi caoineadh chaoi.

Chaidh glòir a naomhachd a dheanamh maoineach,
A glanadh dhaoin le fuil chaoin an Uain:
A toirt air falbh uath gach uile shalchar,
A chuir mi-dhealbh air an anmaibh truagh.
Chaidh glòir a ghràsan a nochdadhbh aluinn,
Toirt seach a shlàint, is a ghràidh gu saor:
'S b'e glòir a ghliocais, gu dòigheil, riochdail
Gach buaidh 'nam measg bhi gun bhristeadh claoen.

'Si sud an innleachd mu'm bheil e 'g innseadh
'Na leabhar prìseil a sgrìobh e dhùinn:
Ge h-iomadh fìrinn a tha sa Bhiobull,
'Se 'n gràdh ud cinnteach am brì 's an suim.
'S b'e'n gràdh do rìreadh thug dhuinne sgriobhadh
'S am bheil gach fìrinn tha binn ri luadh,
B' e'n gràdh a' dh'orduich goch ceum, is dòigh gus
Na peacaich mhòr thoirt gu glòir an Uain.

Tha comhar fior air, gu-n chuir-e Iosa
An staid ro iosal 'gur dion'o bheud;
'S a nochdadhbh saimpleir ro mhaiseach, dhaimheil.
Do ghràisg mhi-thaingeil, nan cainnt 's nam beus;
Gu'n stiuireadh dìreach air ceum na fìrinn,
Gu sonas cinnteach an tìr na glòir;
Ged 's e a thoill iad, a la 's a dh'oidhche,
Mil ifrionn ojteil, 's an aoibhinn mhor.

II. CÚID.

An t-aon Mhac gràidh ud, 's an robh a nàdur,
A bha co ard ris, 's co àillidh, noamh;
Bha 'uile mhiann leis, 'na rùn ro fhialaidh
Mu pheacaich iarguinneach, chianail, bhaoth.
Man d'rinn e'n saoghal bu phailt a smaointean
Mu chlann nan ðaoin a thoirt saor am feasd.
Ge b'ard an glòir e bba miann ro mhòr aig
Air teachd a chòmhnuidh 'san fheoil 'nam measg.

'S ged bha e faicinn na leoir gu 'bhacadh
 Gach aobhar acain a thachradh ris,
 Cha d' rinn e caochlath, cha d' mhùth e 'ghaoil doibh,
 Ach sheas e daonnan, gun aomadh leis.
 'S nuair thàin' an ùiné, a reir an rùin ud,
 Thug e le dùrachd an ùmhachd uaith,
 A choisinn failte an Ti as aird doibh,
 'S a bheir gu àit iad 'na àros shuas.

Bha peacadh chàich air, is rug am bàs air
 Le mallachd àraidh gu cràiteach, geur;
 Oir dh'agair Dia e, arson nam fiachan,
 On gheall e'n dioladh gun ghiomh o chéin.
 Be'n sealladh àluinn, bhi faicinn Ràthain
 Toirt geill chum bais, ann an ait an t-sluaigh,
 B' e'n comhar gràidh e nach cualas àicheadh,
 'S cha téid a shamhuil gu bràth a luadh.

Bha cleachdadhbh Iosa gu h-uasal, iosal,
 Bha bhearta miorbhuileach lionmhor, tric;
 Cha robh e diomhanach, 's tric bha sgios air,
 Gu h-ocrach, iotmhor, rl gniomhuibh seirc.
 Bu lionmhor euslaint, is galair éitich
 Da'n robh mar léigh e, gun éis, gun chosd:
 Thug guth a bhéil-sa do'n dall a leirsainn,
 'S do'n bhodhar éisdeachad r'a sgeul le tosd.

Thug cumhachd 'fhocail a lù 's do'n bhacach,
 'S do mhiltibh acrach lan phailteas bìdh;
 Ghrad chuir e seanchas an teanga bhalbhain,
 Is chual na mairbh e g'an gairm a nios.
 Bha 'cheum an còmhnuidh a dheanamh tràcair
 Air muinntir leointe, 's air deòraibh bochd:
 'S cha d'fhuair a nàmhaid ach gean is gràdh uaith,
 Am fad 's a bha e 's an fhàsach bbhos.

'S a nis ge h-ard e, cha dean e tàir orr,
 Tha chri' co gràdhach 's a bha e riamh:
 Tha 'chuireadh fhaoilidh, 's an t-soisgeul chaomhail,
 Aig cloinn nan daoine, gu saor, gach ial;

Chum teachd 'na dhàil-san, gu ciontach, gràineil,
 On gheibh iad fàilt air, le cairdeas dlù;
 'S on bheir e fuasgladh a mhaireas buan doibh,
 O na h-uile bruaidlein chuir gruaim 'nan gnùis.

III. CHUID.

Cha lugha 'n gaol thug an Spiorad Naomh dhoibh,
 No'n t-Athair caomh, agus Aon-mhac gràidh:
 Tha 'earrann féin aig do'n obair cheutaich,
 'Se corr air gleu-dachd. 's air tréine làimh.
 Bheir e gu crìch i a dhaingean innleachd
 An nàmhud inich, 's a dhìchill thréin;
 'S a dhaingean mìruin an nàduir mhìlltich,
 A chogas dìreach ri fìrinn Dé.

Bidh 'shaighead sàite, le focal àraidh,
 'S an crì' bha slàn bitlidh craiteach. briut
 Ach 's ann gu ruagadh, a dh'fhaighinn fuasglaidh,
 On Cheannard bhuadhach. as uaisle cliu.
 'N sin thig e chòmhnuidh 'sa chridhe bhrònach,
 Is bheir e còmhlaith ris sòlas buan.
 Se 'n cridhe mealltach os ceann gach samhladh,
 'Se 'n cridhe teann, mar an geamhradh fuar:

'Se 'n cridhe gruamach, 's e'n cridhe uaibhreach,
 'Se 'n cridhe truaillidh, ta uamhurr. breun:
 'Se 'n cridhe fiar, anns a bheil an diabhol,
 'Se 'n cridhe fiata. gun rian, gun ghleus:
 'Se 'n cridhe 'n seòmar, 's am bi a chòmhnuidh,
 Aig Spiorad oirdheirc an eòlais aird;
 Air teachd dha nuas. leis an t-so-sgeul uasal,
 Gu duine truaghe dheanamh nuaidh le gràs.

Bi 'n obair àluinn an cridhe grànd ud
 A dheanamh àillidh, le gràdh do Dhia;
 An cridhe suarach a dheanamh uasal,
 An cridhe cruaidh dheanamh truacant, fial:
 An cridhe diabhaidh a dheanamh diadhaidh,
 'S an cridhe fiat dheanamh tiorail, bla

'S gach gràs o neamh chur a ghabhail frèimh ann
 'Sa dh'fhas gu seamh ann, 's gu gnèthail, tlà.

Nì fàs nan gràs ud an gluasad àluinn,
 Gun uaill thar chàch, ach 'gan àicheadhlé fein:
 Gun bhreug, gun chùlchain, air neach 'san dùthaich,
 Ach paitl an urnaigh, 's an sùil 'na déigh.
 Bithidh 'n gaol, 's an gràdh do gach uile nàbuidh,
 'S iad beusach, nàrach, gun ardan cruaidh:
 Gun, fhoill, gun fhòirneart air duine beò ac,
 Ach smior na còrach, gun sgleò, gun chluain.

O's dream gun tùr iad, ni'n Spiorad iùl doibh,
 Bidh 'chobhair dlù, 's iad gun lùs, gun taic:
 An aimsir dùldaich, 's am freasdal dùdhorch,
 Ni e an stiuireadh le càram ceart,
 Is ni e'n altrum, a réir an laigse
 Tha gliocas paitl aig, is faicil chaomh:
 'S 'nuair thig am bàs orr, cha dean e'm fàgail,
 Ach bheir e'n aird iad gu'aros naomh.

O m' anam beachdaich air meud do pheacaidh,
 An aghaidh 'n reachd ud tha dreachmhor, grinn;
 'S air meud a chaoimhneis bha Dia ag roinn ort,
 'S thu 'd uilbheist oillteill, a thoill bhi millt.
 Biodh näire gnùis ort, thoir iomadh cliu dha,
 Bi 'g earbs' a chùram, 's cuir duil 'na ghràdh;
 'Se d'ait bhi dùbladh do ghràidh, 's do dhurachd,
 Gu h-aithghearr crunaidh se thu gu bràth.

A M B A S.

I. CHUID.

"Ta fhios agam gu'n toir thu mi gu bàs."

Sud an righ bhios an uachdar
 Air gach iosal is uasal;
 Cha teid saoi ris a thuasaid
 Dheth nach buannaich e cùis.

'Se bhi milleadh tha 'n dàn da,
 Bheirear sgrios air gach àl leis,
 'S iomadh baile tha fas leis,
 Iomad àros gun smùid
 An cogadh failteach nan righearn,
 'S an téid na ceudan 's na miltean,
 A ghrad chasgradh gu millteach
 Ta 'thoil-inntinn 's a rùn.

Tein, is critheanna talmhain
 Gort, is plàighean ro ghairbhsneach,
 Is gach galar as marbhaitch,
 A chuis earbs; is a dhùil.

Cha robh gaisgeach mòr, ainmeil,
 Righ, no Seana Lair armait,
 Anns na linntibh a dh'fhalbh uainn,
 Nach d'fhairich calmachd a lù is'

Thug e sgrìob air na fàidhibh,
 Air na h-aobstolaibh gràdhach,
 'S air na creidmhich bu dàicheil,
 A lean an àithne o thus

Thug e beum do'n Fhear-shaoraidh,
 Sud am beum a bha daor dha,
 A chaill dha mòran d'a dhaoineibh,
 'S iad 'nam faogh aig fo ghlùn.

Ged chaidh Iosa do'n uaigh leis,
 B' ann thoirt sgrios agus buaidh air,
 'S thig na creidmhich an uachdar,
 A dhaingean cruadhas a dhùirn.

Ged nach b'aobhach leat riamh e,
 Thig an t-aog ann ad fhianais:
 Cha bhi 'aoigeas ro sgianmhach,
 Allaidh, fiadhaich a ghnùis.

'Nuair a bheanas a làmh riut;
 Bibh do chridhe gun bhla's ann,
 Cha chuirear cas air an lèr leat,
 Bidh do ghairdean gun lù's

Bheir, e sgrios air do cheudfaith,
 Bheir e chainnt th'ann ad bheul as,

O do chluais bheir e 'n éisdeachd,
Is an leirsainn o d' shùil.

Ged bu tu'm fear a b'aluinn,
A thainig riabh do shliochd Adhaimh,
Ni e 'n cabhaig cùis ghràin diot,
Mur teid do chàrainh fo n ùir,

Sgeul as cruidhe r'a éisdeachd,
Gur e 'm peacadh 's gath geur dha,
Le neart-an lagha gu d' léireadh,
Chaoi an déigh dhuit dol null:

Mur glac aithreachas trà thu,
Do choirbteachd dhona do nàduir,
'S mur glanar d' anam gu gràsmhor,
Leis an t-Slànuighear chiuin.

Thig am bàs ort mar chealgair,
'S thu gòrach ag earbs' as.
Bheir e leum ort-an anomoidh,
'S tric e sealg oirn a cùil.

Seall air cleachdadadh cloinn daoine,
Is cha-n fhad bhios tu foghlum.
Gur tearc duin a ta saoilsinn,
Gu bheil an t-aog aig a chùl.

Saoilidh 'n duine ro aosda,
Gu-n teid la eile r' a shaoghal:
'S cha chreid an t-oganach aotrom,
Gu-m faod a chaochlath bhi dlu.

M fear tha slan tha e smuaineach,
Nach tig am bàs a thoirt luaidh air,
Gun chaismeachd àraidih chur uaithé,
Seal man gluais e sa chùis

M fear tha sàruicht le aslaint,
Tha suil a ghnà ri dol as aig,
Gus an tig am bàs co ro chas air,
'S gu n grad chaisgear a dhui.

S maирг nach faigheadh tu gràsan
Man tig breislich a bhàis ort,
Nuair bhios do chomas air d' fhàgail,
Is do nàmhaid 'na dhuisg.

Gabhsa cothrum na h-òige,
 Gabh am focal gu d' shéoladh,
 Gabh an Spiorad gu d' threòruch,
 Fad an róid mar cheann-iuil.

Cleachd a ghràsan le dìcheall,
 Biodh na fàinteas leat priseil,
 Chaoi na fàg iad air dìchuimn
 Tha iad dìreach gun lub.

Na bi 'g earbs a do naomhachd,
 Ach a iochd an Fhir-shaoraidh,
 Cha d'rinn thu riamh ri do shaoghal,
 Ach rud aotrom gun diu.

Cleachd an creidimh nach dìbir,
 Gleidh do chogais an sìth riut;
 'S cha ruig thu leas bhi fo mhìghean,
 Dol gu d' shìneadh 'san uir.

II. CUID.

Fhir tha mireadh, 's ag gàireadh,
 Sunntach, cridheil ri àbhachd,
 Thig am bàs gu mi-nàrach,
 A chur do mhànrain air cul.

Fhir gun sòlas, gun aidhear,
 Ge tròm siubhal do laithean,
 Thig am bas gu gle aithghearr,
 Chum do chaitheadh 'n ad smur

Fhir tha mealtuinn do shlainte,
 Buitheach, fallain, gle chailear,
 Thig droch ghalar a bhais ort,
 A mhilleas ailleachd do ghuise.

Fhir tha siubhal fo'n aslaint,
 (Caithe, fiadhras no casdaich,)
 Cha-n e 'm bas as neo-ascaoin,
 Fiata, glasdaidh a shuil.

Fhir tha 'd' òlach math, fialaidh,
 Mu d' fhardaich, 's mu d' bhiatachd,
 Bheir am bas duit gun iaraidh,
 Fardach chian anns an ùir.

Fhir as doicheallaich naduir,
 A dhiult aoidheachd do d'chaidhidh,
 Cha ghabh an t-aog uait an t-aicheadh,
 Ged bhiodh d' fhardach gle dhuint,

Fhir tha tuigseach, glic, ciallach,
 Deanamh gnothaich le riaghailt.
 Nach faic thu'm bas ag teachnd siar ort,
 Ge math do rian, is do thur.

Fhir tha 'd amadan góirach,
 'S bochd an lamh thu sa chomhraig,
 Tha do namhaid ro sheolta,
 Theid an fhoid ort gun mhuirn.

Fhir tha foghainteach, laidir,
 'G earbs a spionnadh do ghairdein,
 'Nuair a bhuaileas am bas thu,
 'S ro bheag tabhachd do dhuirn.

A shaighdeir thapaidh san tuasaid,
 A thainig tric as a chruadal,
 Bithidh bas tuill' as cruaidh ort,
 Bha e buadhach o thus

Fhir tha dian cur ri saothair,
 'G earbs gu-n tionail thu 'n saoghal,
 Thig am bas ort mun saoil thu,
 A dheanamh faoineis do d' dhuil.

Fhir tha 'snainh ann an saibhreas,
 'G earbs' gu-n dióng e dhuit aoibhneas,
 Bithidh 'm bas 'na chuis oilt duit,
 'Nuair thig e dh'fhoillseach' a gháuis.

Fhir tha aosda, 's air liathadh,
 A chaidh chaombhnadh ceud bliadhna,
 Nis tha 'n t-aog teachid gu d' iarruidh,
 Chithear 'iomhaigh 'nad ghnúis.

Leinibh oig, tlia 'nad mhaothran,
 Ur air tighinn do'n t-saoghal,
 Ma leag am bas ort a chlaonshùil,
 'S dearbh nach caomhain e thu.

Ogain smiorail, thoir feairt ort,
 'S leis a bhas le còir cheart thu,

Bheir e buaidh mach le neart ort,
Ged tha thu sgairteil, deas, ur.

Mhaighdean mhìn-rosgach, sgiamhach,
Nach faic thu 'm bas ort ag ialaigh,
A thoirt an rugha a d' ghialaibh,
'S a chur fiatachd 'nad shuil:

A Lighich theòma le d' phlasdaibh,
Cha chuis eagail do'n bhas thu,
Thig e timchioll gu samhach,
A ghabhail fath ort o d' chul;

Fhir tha 'd Mhinisdeir sao'ireach,
Gu'r toirt dh'ionnsuidh 'n Fhir-shaoraidh,
Cha mho sheachnas an t-aog thu,
Na fear gun fhoghlum, gun iul,

Chreidmhich iriosail, ghrasmhoir,
Ged thig samhlach do'n bhas ort,
Cha bhi gath ann gu d' chràdhadh,
Gheibh thu slan uaith ri h-ùin.

A dhaoi tha dearmadach, taireil,
Air saor thairgse na slainte,
Thig n' as seirbhe na 'm bas ort;
Bidh ifrionn gun dail air a chul.

AN AISEIRIGH,

"Tà 'n uair a teachd, anns an cluinn iadsan uile a ta sna h-uaighibh a ghuth san: agus theid iad a mach, iadsan a rinn maith, chum aiseirigh na beatha; agus iadsan a rinn olc, chum aiseirigh an damnaidh."

Thig am bas oirn muncuairt,
'S ceart gu-n luidhinn 's an uaigh.
'Ach cha téid mi le gruaim 'na còir,
Oir bha Iosa mo run,
Greis 'na luidheadh 'san uir,
'S rinn e'n leabhadh ud cùbhraidh dhòmh.

Thug e 'n gath as a bhas,
Rinn e caraid do m' namh,
A shaoil mo chumail gu brath fo leòn:

Teachdair m' Athar e nis.
Dh'ionnsuidh m'anma le fios,
E dhol dachaидh a chlisg chum glòir.

On a dh'éirich a rìs
Sar Cheann feadhna mo shìth,
Gun e dh'fhuireach fad shìos fo'n fhòid:
Is gu-n deachaидh e suas,
Ghabhail seilbhe d'a shluagh,
Anns na flaithibh, le luathghair mhòir:

'Se mo chreidimh gun bhréig,
Gu-n éirich mise 'na dhéigh,
Measg na buidhne gun bheud, gun ghò;
'Nuair a dh'fhosglar gach uaigh,
'S a theid beò anns gach sluagh,
Chum an togail 'san uair, gu mòd.

Sud an cumhachd tha treun,
Sud am fradharc tha geur,
Chuireas rithisd gach cré air dòigh,
Dream chaيدh itheadh le sìuagh,
Dream chaيدh nìheasgadh 'n aon uaigh,
Dream chaيدh losgadh 'nan luaiths 's nan ceò.

'S iomadh colainn bhios ann,
Tha fad air assdar o 'ceann
'S thig iad cuideachd 'san am, gu fòill.
Thig iad uile 'nan taom,
As gach clagh tha 'san t sao'l,
'S as gach arach, 's an aom na seoid.

Cha-n eil ait am bheil corp,
Air ard mhonadh, no cnoc,
Ann am fasach, no slochd na mòin;
Ann an doimhneachd a chuain,
No 's na h-aibhneachibh buan.
As nach éirich iad suas, 's iad beò.

Eiridh 'n diùc, is an rìgh,
Eiridh 'm bochd bha fo-chìs,
Eiridh gaisgeach an strì, 'san deòr.

Eiridh bhainti'arna mhaoth,
 Eiridh 'n t-amadan baoth,
 'S cha bhì dearmad air aosd, no òg.

Eiridh cuid ac le gruaim,
 Chi iad fearg air an Uan,
 Chuireas crith orr. is uamhunn mhòr.
 Eiridh cuid ac le aoidh,
 Buidheann uasal nan saoi,
 'G am bi oighreachd o chaoi an glòir.

AM BREITHEANIS DEIREANNACH.

"Is éigin duinn uile bhi air ar nochdadadh an làthair
 caithir-breitheanais Chriosd; chum gu faigh gach neàch
 na nithe a rinn e 'sa cholluinn, a réir an ni a rinn e, ma's
 maith no olc e."

'S e an 'Slànuighear am Breitheamb,
 Tha e tighinn ann a ghùlòir
 Thig e nuas le glòir an Athar,
 'S bidh a Chaithir anns na neoil.
 Thig na h-aingil naomha maris,
 Le mor chaithream mar is coir:
 On is e an t-ard Cheann-feadhna,
 'S coir d'a ghreadhnachas bhi mòr.

Thig e nuas thoirt breth na còrach,
 Air gach seòrs a ta fuidh 'n ghréin:
 Thig e dhàeadh luchd na dò-bheairt,
 Chum am fògradh uaith an céin,
 Theid na déamhain rinn an tèlath,
 Chur gu sàrachadh, 's gu pian:
 'S iad na h-ionracain bhios sàbhailt,
 Thugadh gràsan doibh o Dhia.

Theid a chùirt a chur 'na suidhe
 Ann an uidheam mar bu chòir:
 Theid an trompaid mhòr a sheideadh,
 Chum ar n-éigheach dh' ionnsuidh mhòid.
 Cluinnear anns gach ait an fhuaim aic,
 Deas is tuath, an ear, 's an iar.

Cluinnear leòsan bha 'nan suain,
Anns an uaigh-deich mìle bliadhna.

Leumaidh suas na mairbh gu h-ealamh,
(Fòs na bhios air thalamh bedò,) 'S theid iad suas mar eoin an athair,
Dh' ionnsuidh cathair rìgh na glòir.
Leis an ti ta saor o mhearachd,
Theid an sgarachdainn gun dàil:
'Si 'n lamh chli a gheibh na h-aingidh,
Comhar aimhleis doibh gu bràth.

Sud a chuideachd ghrathail, eàtich,
Luchd nam breug nam mionn, 'sna feirg,
Luchd na caonnaig, misg, 's mi-bheusan,
Luchd na h-eucorach, 's na ceilg.
Dream bha leanmhuinn miann na feòla,
Dream bha 'n tòir air urram dhaoin',
Dream gun chreidimh, is gun eòlas,
Dream gun dòchas glan, gun ghaol.

Gheibh nà h-ioracain an urram
Sèasamh uile aig a dheis:
Comhar cinnteach do gach duine,
Nach tig cunnart air am feasd.
Cha b' e choisinn doibh an t-àit ud,
Iad bhi tàbhachdach 'nan sao'ir,
Ach an Triath bhi pait an gràsaibh,
Is a ghràdh thoirt doibh gu saor.

Labhraidh 'n Righ gu fàilteach, aoidheil,
Ris a muinntir ud gu léir,
" Shluagh ta beannuichte le m' Athair,
Thigibh, 's gabhaibh sealbh dhuibh féin,
Sealbh bhios mairtheannach gu siorruidh,
Anns an rioghachd uasal, naomh,
Sealbh chaidh ullachadh o chian duibh,
Man do chruthaich Dia an sao'l.

Bha mi ocrach, thug sibh biadh dhomh,
Thug sibh deoch, 's mi iotmhor, fann;

Bha mi 'm choigreach fad om' chairdibh,
 'S thug sibh fardoch dhomh san àm.
 Bha mi lomnochd, agus m'fheoil ris,
 Chuir sibh còmhdaich orm gun dàil,
 Bha mi tinn, is ann am priosun,
 'S bhuin sibh rium gu tiorail, blà."

Sud am binn, 's cha téid a caochladh,
 Cluinnidh iad gu h-aobhach, ait,
 Bheir iad freagradh d'am Fear-saoraidh,
 Ann am briathraighe gaoil, gun sgait.
 "C'uin a thug sinn biadh no deoch dhuit,
 'N uair bha ocras ort, no tart?
 C'uin a thug sinn duit gu h-aoidheil,
 Cuid na h-oidhch' 'nuair bha thu 'n airc?

C'uin a dh' ullaich sinn duit éideadh,
 Fhreadsal d' fheum 'nuair bha thu rùisgt?
 C'uin a thug sim duit ar còmhnad,
 Is thu leoint am priosun dùint?"
 Freagraidh 'm Breitheamh iad gu bàigheil,
 "Rinn sibh sud do m' bhra'iribh meanbh!
 'S measar leam gu-n d' rinn sibh dhòmhais iad,
 B' i bhur crìochsa glòir do m' ainm."

Lasaidh 'chorraich, is e tionndath,
 Grad a dh' ionnsuidh na laimh clì.
 Ris an dream ta cruaidh an teanntachd,
 'N eagal truaigh gun cheann, gun chrich:
 "Shluagh ta mallaicht, uamsa triallaibh,
 Chum an teine shiorruidh, bhuain;
 Tein a dh'ullaicheadh do'n diabhol,
 Is d'a ainglibh iargalt, truagh.

Bha mi ocrach, dhuit sibh biadh dhomh,
 Dhiùlt sibh deoch, 's mi iotmhor fann;
 Bha mi 'm choigreach fad o m' chairdibh,
 Dhiùlt sibh fardoch dhomh san àm.
 Bha mi rùisgt, cha d' rinn sìlh m' éideadh,
 Tinn, 's cha robh bhùr ceum am choir:
 Bha mi 'm priosun ann an éigin,
 Sheas sibh fad o éigh mo bhròin."

Sud am binn, 's cha téid a' caochladh,
 Och! cha n fhaodar teicheadh uaip:
 Eiridh fiambh an-earbs 'nan aodan,
 'S goirt a ghaoir bhios ac 's an uair,
 "C' uin a chunnaic sinne riabh thu,
 Ocrach, iotmhor, tinn, no rùisgt,
 Ann ad choigreach, no am priosun,
 Gun do riarachadh gu dlu?"

Freagraidh e gu grad os n-aìrd iad,
 "Faicibh 'n so mo bhra'irean caomh;
 O nach robh sibh riùsan baigheil,
 Cha bu ghradhach leam bhur gaol.
 Leasg gu siubhal chum na truaighe
 Tagraidh iad gu cruaidh an cùis:
 O! na cuir gu dòruinn bhuan sinn,
 'S ifrionn duinne gruaim do ghnùis.

Thilg sinn mach 'n ad ainmsa diabhoil,
 Naimhdean dian duit féin, 's do d' ghlòir:
 Rinn sinn ann ad ainm gu lionmhor.
 Oibre miorbhuiileach gu leoir.
 Dh'ith, is dh'ol sinn ann ad lathair,
 Rinn sinn faisneachd ann ad ainm,
 Theagaisg thu gu tric 'nar sràidibh,
 Ri! bu bhàigheil leinn do ghairm."

Freagraidh esan, "Uamsa triallaibh,
 Dhream ain-diadhaidh, olc, 'nar gna;
 'S dearbh nach b' aithne dhòmhsha riabh sibh,
 Com nach d' iarr sibh mi 'na thra;"
 Cha-n eil cainnt air neamh, no talamh,
 Dh' innseas sgaradh goirt an cri;
 Tionndath 'n cùlaoibh ris gach sonas,
 'S dol gu donas buan gun chrich.

Ach a chiudeachd ionraic, àghmhor,
 Aig nach d'fhágadh olc 'nan gnè,
 Théid iad suas le 'n Ceannard àluinn,
 Chum an àrdachach air neamh;
 Ann an caidreamh caomh na Trianaid,

(Dreach na Diadhachd orra féin,)
 Far am flaitheas doibh gu siorruidh,
 Moladh Dhia a chur an céill.

Buileach saor o dhragh nan aingidh,
 Subhach, taingeil, ait gu leòir:
 Cha-n eil tuigs aig daoin' no ainglibh
 Chuireas cainnt air leth an glòir.
 M' anam, deasaich féin gu tràthail
 Feudaidh 'm bàs teachd ort le maoim;
 Gabh ri tairgse Dhé nan gràs duit,
 Chum do shàbhaladh a chaoi.

FLAITHEANAS.

Flaitheanas rioghachd na gloire,
 Ionad àghmhòr,
 Far am bi gu siorruidh comhnuidh,
 An dream gràsmhoir:
 A chreid an fhìrinn 's a fhuair eòlas
 Air an àithne,
 Chum an gluasad uil' a shèoladh,
 Fad an làthan:

Ionad tha aidhearrach, aoìbhneach,
 Thair gach àros:
 Sluagh ionraic, sona, saibhir,
 'S iad ro ghràdhach:
 A chaidh cheannachadh do'n oighreachd,
 'S cha b' ann áiseach;
 Beath' is bàs Mhic Dhé a thoill doibh,
 An staid àrd ud.

Cha-n ioghnadh ged robh comunn aobhach
 Ac am pàrras;
 Gach saoi bha riabh 'san t-saoghal,
 Bhi 'n aon áite,
 Le 'n gniomhaibh, 's le 'm briathraibh gaolach,
 Mar dhearbh bhra'ribh;
 Gun aon duine do na baothaibh,
 Bhi 'nan lathair.

Gabhaidh n t-Athair, Dia na tròcair,
 'S a Mhac gràdhach,
 Gabhaidh Spiorad Naomh na glòire
 Riu le fàilte :
 'G an nasgadh riu féin an dlù phòsad,
 'S cha bhris bàs e ;
 'S 'gan togail suas gu h-inbh oirdheirc,
 Gun teachd mhàn aisde.

Chi iad maise Dhe, 's a mhòrachd,
 Le fior dhànachd ;
 A ghnùis ag dearsadh orr an còmhnuaidh,
 Mar ghrian dhealrach.
 Tha iad nis air cuan an t-sòlais,
 Chaoi a' snàmh ann ;
 Tha iad nis aig tobar an eolais,
 'G òl an sàth as.

Aingil ro chumhachdach, uasal,
 Os ceann àireimh,
 Ag gabhail le furan gun ghruaim riu,
 Mar an cairdibh :
 Chum seinn 'nan cuideachd le luathghair,
 Anns na h-ardaibh ;
 Naomha, naomha, naomh thair smuaineach,
 Dia nan gràsan.

Cha bhi peacadh 'n sud, no buaireadh,
 Dh' fhògradh Sàtan :
 Cha bhi duine ann fo smuairean,
 Le bròn sàmhach.
 Cha bhi tinneas, dragh, no truaigh ann,
 No fuaim nàmhaid :
 Cha bhi gort, no gaoir, no gruaim ann
 No cùis chràdhaidh.

Cha bhi miann an crì', no iarrtas
 Nach bi sàsaicht ;
 Aoibhneas gun teagamh gach ial ac,
 Is gún tràghadh :
 Crioch a theachd gu cian nan cian air
 Cha bhi 'n dàn da :

Sud tiolac Dhé ta saibhir, fial do
Pheacaich àraidh.

A Dhé nam feart gabh mi fuidh d' chùram,
'S fuidh d' dhion bàigheil:
Dh' ionnsuidh Iosa dean mo stiuireadh;
'Se an Ràthan;
'Se an t-slighe, 's e is Ughdar
Air an t-slàinte.
Thoir-sa creidimh, gràdh, is dùil domh
Air a sgàth-san.

IFRIONN.

Na h-ul' aon nach creid an soisgeul.
'S nach toir gràdh dha,
Seasaigh iad aia an laimh thoisgeil,
Aig la bhràth ud.
• 'Nuair theid na leabraisean fhosgladh,
Bidh 'm binn bàis ann:
Cluinnidh iad an diteadh gu tosdach,
Gun leisgeul àraidh.

Theid iad gu ifrionn na dòruinn,
Gun uair dàil doibh;
Bidh Dia cailt dhoibh, is a shòlas,
Fos a ghràsan.
Chi iad gu soilleir co góirach,
Meallt 's a bha iad;
Nacli do chaith iad am an òige
Réir na h-àithne.

Chi iad mòran sona, saibhir,
Shuas am pàrras;
Gairdeachas ceòl is aoibhneas
Ac, is slàinte:
Iad féin ag fulang gu h-oillteil,
'S an t-slochd ghràineil;
Slochd dubh, dorch, gun deò soillse,
Dh'oidhch no là ann.

Ceo is lasair uain ag èiridh,
Le téas gàbhaidh

As an locha theinteach, éitich,
 Iads a' snàmh ann:
 Anail Dé gu garg 'ga shéideadh
 Mar ghaoith laidir;
 An anma truagha air an léireadh,
 'M feoil 's an cnàmhan.

Iad naimhdeil, borb ri Dia, 's ri chéile.
 'S iad làn ardain:
 Cogadh gu dian leis an eucoir,
 Gun bhuaidh lìraich:
 Diabhoil gun tiomadh, gun dèisinn,
 'Gan sior chràdhadh,
 'Gam buaireadh, 'gan gonadh, 's gan reubadh,
 'S iad tur sàraicht.

An cogais féin 'gan sior dhiteadh,
 Cnuimh nach bàsaich,
 Cur coire, is iomchan gun chrìch orr,
 Gun fhois, gun tàmh ac;
 Thaobh gùn dhiùlt iad géill do'n fhirinn,
 'S tairgse slàinte;
 Tairgse nach faigh iad gu dilinn,
 Anns an àit ud.

Eagal, is oillt, is trom uamhunn,
 Ag sir fhàs doibh:
 Misneach ag meathadh 'n an cruadal,
 'G an sior fhagail;
 O nach urrain iad cumail suas fuidh
 F'heirg an nàmhac,
 'So nach urrainn iad teicheadh uaithe,
 'S e uile-là'reach.

Sior thuitem an doimhne na truaghe,
 Gun teachd 'naird as:
 Dùil cha n eil aca ri fuàsgladh
 As a chàs ud
 Fhad 's a mhaireas Dia 'na bhuaidhibh,
 Cha tig bàs orr.
 Bheir an ceartas sud mar dhuais doibh,
 Thoill an gnà e.

O m' anam gabh-sa gu smuaineach
 Air do nàdur;
 Nàdur tha gu h-iomlan truaillidh,
 'S nach gabh càramh.
 Gabh ri Criod bheir nàdur nuadh dhuit,
 Gabh-sa trà ris :
 Thoir thu féin gu h-iomlan suas da,
 'S bidh tu sàbhailt.

CRAOBHSGAOILEADH

A Bhiobuill agus an t-soisgeil.

Tha aoibhneas ag lionadh mo chri,
 'S cha tràghadh do shìth mo chuim:
 Tha noimheachd n'as taitnich 'san tir,
 Na chualas ri linn mo chuimhn.
 Cha noimheachd air Oisian nam Fiann,
 No gaisgeach bha riamh am feachd:
 Cha noimheachd air sealgaireachd fhiadh,
 No giùlan am bian gu teach.

Cha noimheachd air creachadh nan Gall,
 Le ceatharn nan gleann, 's nan stùchd;
 No idir air siubhal nam beann,
 An éideadh nach ceangladh glùn.
 Cha noimheachd air tapadh nan Gai'l,
 No treubhantas ard an lann,
 A' leagadh an naimhdean gu làr,
 No sgoltadh an cnàmh, 'san ceann.

Cha noimheachd air fineachaibh treun,
 A chogadh 's nach géilleadh beo:
 Clann Ghriogair bha aineolach, gleusd,
 'S nach tric a bha reidh ri coir,
 Clann Domhnuill le'm b' aiteas lamh dhearg;
 Clann Chamroin bha calm gun chéill;
 'S mar sin gach clann eil a b'fhearr ainm,
 'S gach ceannard bu ghairg na chéil.

Ach noimheachd air soisgeul nan gràs
 Bhi sgaoileadh 's gach aird muncuairt;

'S am Biobull le focal na slàint,
 Bhi ruigheachd gach ait le buaidh :
 Toirt caochlath air inntinn an t-sluaigh,
 'Gan ciuineach mar uain gu sith ;
 Ag claoidheadh gach ardain is uaill,
 'S ag cur gach droch bhuaidh fo chìs.

Tha 'm freasdal ag obair le buaidh ;
 Le carthannachd għluais an tìr,
 Chum cosd air an t-soisgeul chur suas.
 Anns gach ait am bheil sluagh 'na dhith.
 Bidh teachdairean eudmhòr, nach mall,
 Ag siubhal 's gach ball gun chlos,
 A nochdadħ do thruaghanaibh dàll,
 Na slighe nach cam gu fois.

Cairear Biobuill am pailteas an clò,
 An cainntibh nan slògh gu leir ;
 Cainntean coimheach a dhiomadach seòrs,
 Mu nach cuala sinn sgleò, no sgeul.
 Theid an Sgriobtur gu grad do'n taobh tuath,
 Gu Ruisianaich ghruamach, bħorb,
 Gu Lochlinnich, 's Laponaich fħuar,
 Is Tartaraich luath gun cholg.

Ni 'n fhirinn iad callta gun dail
 Is lionar le gràs an crì
 Cha mhair iad 'nan coimhich air gradh,
 No cleachdannaibh bla na sìth :
 Oir tréigidh iad buirbeachd an gnè,
 Is leanaidh iad seamhachd Chriosd ;
 Thig crèidimh 'g an ionnsuidh o neamh ;
 Chuireas mais air am mèin gu sior.

Ge farsaing ta Asia mhòr,
 Ge lionmhor a slògh thair meas,
 Ge h-iomadh an cànan, 'san doigh,
 S ge pàilt tha gach sògh 'nam measg ;
 Ge daingean ta ceangal an crì
 Ri aoradh nan iodhal balbh,
 Ruigidh 'n sgriobtur gach cearna d'an tìr,
 'S bheir e leis iad le sgriob air falbh.

Daoin obhar is dubh an taobh deas,
 An Afric fuidh theas na gréin,
 Ged bha iad 'nan tràillibh, 's nan creich,
 Aig muiuntir gun seirc, gun chéill,
 Ni 'm Biobull, 's an soisgeul iad saor,
 Is bidh iad 'n an laoich aig Criod;
 Gabhaidh 'n anam r'a fhirinn, 'sr'a ghaol,
 'S bheir a spiorad dhoibh naomhachd fhior.

Théid an soisgeul le 'sholus mar ghrian
 Adh ionnsuidh an iar muncuairt,
 America 's Innseanaich fhiat,
 Is Eileinich cian a chuain;
 Taid aineolach, allaidh, gnn chiall,
 Taid buaireasach, fiadhaich, coirbt,
 Taid diorrasach dioghaltach, dian,
 Brais, ardanach, iargalt, borb.

Sar chothrom do shoisgeul na slàint,
 S do chumhachd nan gràs aig Criod,
 Bheir maitheanas saor dhoibh gun dàil,
 Is creidimh bhios làidir, fior:
 A ghlanas an cridhe gun chaird,
 O'n truaillidheachd ghràineil, bhreun;
 A cho-chumas ri Dia iad le gràdh,
 'S le naomhachd 'nan cail, 's nan ghleus.

Bidh gach aidmheil is creidimh 'nan aon,
 Gun seachran, gun aomadh clì;
 Thig na papanaich thugainn gu saor,
 An ceanglaichibh gaoil, is sith.
 Thig Arabaich, 's Turcaich le cheil,
 'S theid Mahomet eigheach sios;
 Thig na h-Iùdhaich le durachd 'nan deigh,
 Thoirt umhlachd, is geill do Chriosd.

Cha bhi dùthaich no rioghachd fo'n ghrein,
 No fine, no treubh, no clann,
 Air nach soillsich an soisgeul gu reidh,
 Mun dìbir an fheill a th' ann.
 Nach aoibhinn an obair do dhaoin'
 Am Biobull a sgaoileadh 'n cein !

Bhi gnathach' an diochill, 's am maoin,
Chur innleachdan gaoil an ceil!

Cia cliuiteach na cuideachdan coir,
As seirceil, 's as oirdheirc gnè,
Ghabh Freasdal 'na laimh chur air dòigh,
A ghnothaich ud 's boidhche sgéimh!
Taid dusgadh an t-sluaigh gu bhi fial,
Theirt mhìltean is chiadan seach;
Taid caitheadh gach peighinn le ciall
Chur a Bhiobuill an iar, 's an ear.

Gu ma sonadh do'n cheud chuideachd* chaoin,
A dh'ullaich le'n sao'ir e dhuinn,
Anns a chanain d'an d'thug sinn ar gaol,
'Snách tuigteadh a caochlath leinn.
B' iad stiùbhardaich fine an aigh,
'S math choisinn iad gradh gach linn,
A ghnathaich an ionnsachadh ard,
'G a thionndath gu Gaelic ghrinn.

Gu ma maireann do'n Chuideachd† as uails,
Fhuair urram is buaidh thair chach;
Bhios cruinn ann an Lunnuinn an t-sluaigh,
'N am tighinn muncuairt do'n Mhaigh.
Sud cuideachd a dh' eirich 'n ar n-airc,
Chur Bhiobull am pailteas nall,
Na dhiolas ár bochdan air fad.
'S na lionas gach srath 's gach gleann.

Tha chuideachd ud sior dhol am meud
Gun laigse d'an eud, no sgios:
Tha 'n obair a sgaoileadh an cein,
Air fad, is air leud gach tìr.
Ri! gur iomadach mil, is deich mil,
D' an d-thug iad am Biobull seach;
'Se m' earbsa nach teirig dhoibh cis,
Fhad 'sa bhithreas e dhith air neach.

* A chuideachd urramach atá élim eólas Criosaideach a sgaoileadh feadh Gaidhealtachd, &c.

† Cuideachd mhór a Bhiobuill an Lunniun.

Bithidh Chuideachd* ud eile am sgeul
 Tha'm baile Dhuneidin cruinn,
 Tha tarraing gach inneil is teud,
 Adhionnsachadh leughaidh dhuinn.
 Taid cruinneachadh airgid is òir,
 O dhaoinibh ta còire, stuam;
 'S 'g a chaitheadh le cùram ro mhòr,
 Chuir sgoilean gu h-ordail suas;

Fos gu-m faighear le sean, is le h-òg
 Deagh theagascg is fòghlum suairc,
 'S gun leugh iad na comhairlean còir.
 Thug Dia dhuinn gu'r seòladh suas;
 Oir ged a bhiodh Biobuill gu leòir,
 Aig big, is aig móir an t sluaigh,
 Mur b' aithne dhoibh 'n leughadh air chóir,
 Cha-n fhaigheadh iad eòlas uath.

Bha na Gàidheil ro aineolach, dhall,
 Bha ionnsachadh gann 'nam measg:
 Bha 'n eòlas co tana, 's co mall,
 'S nach b' aithne dhoibh 'n call a mheas.
 Cha chreideadh iad buannachd, no sta
 Bhi 'n sgoileireachd ard d'an cloinn,
 Ged fheudadh iad fhaicinn gach la,
 Gur i thog o'n lar na Goill.

Ach b'annsa leo 'n airgiod, 's an ôr
 A chaitheadh gu górrach truagh,
 Ri amaideachd, òranai'bh 's ol,
 Ri bainnsibh, 's ri ceòl d' an cluais.
 Cha-n ioghnadh ged bha iad gun chail,
 Do fhocal na slaint aig Dia,
 Ged choisinn an namhaid an gradh,
 'S ged bha iad toirt da a mhiann.

Ach theid aineolas nis as an tir,
 'S gach cleachdadadh neo dhireach, crom,

* Cuideachd nan sgoilean Gaidhealach an Duneidin.

Is mealaidh sinn sonas, is sith
 Gun fharmad no stri 'n ar fonn.
 Theid sgoilean chur suas ains gach ceann,
 Bidh leabhairchean Gaelic paitl
 Bidh eolas, is diadhachd ag fas
 Thig gach duine gu sta, 's gu rath.

Nis "togaidh na Gaidheil an ceann,
 'S cha bhi iad aon fang ni 's mo:"
 Bidh aca ard fhòghluin nan Gall,
 Is tuigse neo mhall 'na chòir:
 Theid innleachdan 's oibrean air bonn,
 Chuireas saibhreas 'n ar fonn gu paitl,
 Bithidh 'n diblidh co laidir ri sonn,
 'S am bochd cha bhi lòm le h-airc.

Thig na linntean gu cinnteach muncuairt;
 Tha 'n Sgriobtur ag luadh thig oirn
 'San teid Satan a cheangal gu cruidh,
 'S nach meall e an sluagh le sgleò.
 Bidh firinn is siocaint is gaol,
 Ag ceangal chloinn daoin ri cheil,
 Cha-n fhaicear fear dona, mi-naomh,
 Theid olc as an t-sao'l is beud.

CRIOCH.

D A I N

A chomhnudh crabhaidh

NAN GAIDHEAL.

Fhir tha suigeartach, ceòlar,
 Ceannaichsa mo leabhar òran
 Theag' gun dean e feum ri d' bheo dhuit,
 Ged nach mor a phris.

Cha-n-eil aoireadh air duine còir ann,
 Cha-n-eil moladh air an ol ann,
 No air sugradh baoth na h-oige
 Bheir bron ort aig do chrich.

Ach tha firinnean gun sgleo ann,
 Is comhairlean na coràch,
 Gu d' theasairginn o dhobheairt,
 'S gu d' sheoladh chum na sith.

Le Seumas MacGhriogair.

CLAR NAN DAN.

TAOBH DUILLEAG.

Suim an lagha,	5
Na deich fàinteán,	ib.
Moladh an lagha,	ib.
Co'-cheangal nan Oibre,	10
Co'-cheangal nan Gras,	15
Do'n pheacadh; an da chuid,	22
Rann air an droch cridhe,	28
An Soisgeul,	29
Creidimh,	33
Do'n Mhi-chreidimh; an da chuid,	37
An gearan,	41
Fireantachd Chriosd,	43
Obair an Spioraid Naoimh,	47
Moladh gráis,	53
Moladh nan gras,	56
Céisdean Soisgeulach,	60
Gradh Dhe; an tri codaichibh,	65
Am Bas; an da chuid,	69
An Aiseirigh,	74
Am Breitheanas deireannach,	76
Flaitheanas,	80
Ifrionn,	82
Craobh sgaoileadh a Bhiobuill agus an t-soisgeil,	84

